Opłata pocztowa uiszczona ry załtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראָשען

היינט 8 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - ציימונג

Nr. 41 (1034)	Łódź, Czwartek 17 Lutego 1927	פינפטער יאָהרגאַנג	לאָדז, דאָנערשטאָג טו אדר א תרפ״ז.	Nr. 41 (1034)

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24-7

דער מלוכה-פּרעזידענט אין לאָדז.

געשפּרעך פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ מיט פירשט ראַדזיוויל.

נעכטען אינדערפריה איז דער מלוכה-פּרעזידענט מאָשטשיצקי אַרויסגעפאָהרען מיט אַן אָפיציעלער רייזע פון וואַרשאַ קיין פּויזען. ס׳איז בעוואוסט געוואָרען, אַז 4 אַ זייגער מיט 20 מינוט וועט דער מלוכה-פּרעזידענט אַדורכפאָהרען דורך לאָדז. דער קאַלישער וואָקזאַל איז דעריבער דעקאָרירט געוואָרען מיט בלומען און נאַציאָנאַלע פאָהנען. שוין 4 אַ זייגער האָבען אָנגעהויבען אָנצוקומען דעלעגאַציעס צו בעגריסען דעם מלוכה-פּרעזידענט. עס זענען געקומען לויט דער רייה: בעריכטס-פּרעזעס קאַמינסקי, פּראָקוראָר שמיט, פּרעזעס פון פינאַנץ-אַמט טאָוואַ ניצקי, פאָרשטעהער פון דער קאַטוילישער און עוואַנגעלישער גייסטליכקייט, רעגירונגס-קאָמיסאַר איזשיצקי, פּאָליציי קאָמענדאַנט ניעדזשעלסקי, קאָמ. איזידאָרטשיק, קאָמ. ווייער א. אַנד. אין דער שפּיץ פון די געגעראַלען מאַלאַכאָווסקי און לעדעכאָווסקי איז געקומען אַ קאָמפּאַניע פון דער אויב-סערוויצירען שולע פון 31 פּולק מיט׳ן מאָהן און אָרקעסטער. דאַן איז געקומען די דעלעגאַציע פון שטאָט-ראַט אין די פּערזאָנען פון פּרעזעס פּיכנאָ, ד״ר ראָזענבלאַט און דיר. וואָלטשינסקי, דאַן פון מאַגיסטראַט — די לאַווניקעס: האַיקאָווסקי, קרושקאָווסקי און קלאָמאָוויטש; פון דער יודישער קהלה-די דאָזאָרעס בערגער און רוס (צו דער דעלעגאַציע פון דער קהלה האָט אויך געהערט ד״ר ראָזענבלאַט), אויך איז געווען אַ דעלעגאַציע פון ראַבינאַט אין די פּערזאָנען פון הרב פייגער און הרב קרול. פון דער פּרעסע זענען געווען די פאָרשטעהער פון „קורייער לודזקי“ און „נייער פאָלקסבלאַט“.

אַזוי ווי ס׳איז געווען פּאָראויסגעזעהן, איז דער סאַלאָן צוג פון מלוכה-פּרעזידענט, וועלכער איז בעשטאַנען פון 5 וואַגאָנעס, אָנגעקומען אויף דער קאַלישער סטאַציע. דער אָרקעסטער שפּילט דעם נאַציאָנאַלען הימן, און דער פּרעזידענט געהט אַראָפּ פון צוג מיט אַנטבלויזטען קאָפּ. ער געהט אַדורך דורך דעם שפּאַליער פון אולאַנער פון זיין אייגענער סוויטע און ווערט בעגריסט דורך דעם וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט. נאָכדעם ווי ער געהט אַדורך דעם פראָנט פון דער עהרען-קאָמפּאַניע, שטעלט דער ה׳ וואָיעוואָדע פאָר פאַר׳ן מלוכה-פּרעזידענט אַלע דעלעגאַציעס, לויט דער רייה.

דער מלוכה-פּרעזידענט בעגריסט יעדען איינציגען פריינדליך און דריקט די האַנד.

דער וואָיעוואָדע האָט אויך פאָרגעשטעלט פאַר׳ן מלוכה-פּרעזידענט דעם פאָרשטעהער פון „נייעם פאָלקסבלאַט“.

פּרעזעס פּיכנאָ בעגריסט דעם מלוכה-פּרעזידענט אין נאָמען פון דער לאָדזער בעפעלקערונג.

דאַן רוקט זיך אַרויס פון פּובליקום אַ דריי-יעהריג מיידעלע אַ טעכטערל פון אַ סערזשאַנט דאַנושאַ מיקולסקאַ און דערלאַנגט דעם פּרעזידענט אַ קליין בינטעל בלומען. דער פּרעזידענט איז דערפון זעהר געריהרט, נעהמט דאָס קינד אויף דער האַנד און קושט עס עטליכע מאָהל.

דער מלוכה-פּרעזידענט האָט זיך אויך אויפ׳ן פּעראָן אָפּפאָטאָגראַפירט צוזאַמען מיט׳ן קינד.

דערנאָך איז דער מלוכה-פּרעזידענט צוריק איינגעשטיגען אין וואַגאָן, און געשטאַנען אין פענסטער ביז דער צוג איז אָפּגעגאַנגען פון באַהן-הויף.

דער מלוכה-פּרעזידענט איז געפאָהרען אין דער בעגלייטונג פון אַגראַר-מיניסטער ניעזאַביטאָווסקי, קאָמוניקאַציע-מיניסטער ראָמאָצקי, וויצע-קריגס-מיניסטער קאָנאָזשעווסקי, דער גייסטליכער פון מלוכה-פּרעזידענט, שעף פון דער ציוויל-קאַנצעלאַריע און אַנדערע סוויטע-לייט.

ביז לאָדז האָט דעם מלוכה-פּרעזידענט אויך בעגלייט דער וואַרשאַווער וואָיעוואָדע און גענעראַל ווראָבלעווסקי.

פון לאָדז האָבען דעם מלוכה-פּרעזידענט בעגלייט: וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט און פּאָליציי-קאָמענדאַנט ניעדזשעלסקי.

מאַרשאַל פּילסודסקי בעגריסט דעם מלוכה-פּרעזידענט.

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דעם מלוכה-פּרעזידענט, וועלכער איז היינט אָפּגעפאָהרען קיין פּאָזען, האָט צו דער באַהן בעגלייט פּרעמיער מאַרשאַל פּילסודסקי. דער פּרעזידענט האָט פאַר׳ן אָפּפאָהרען בעזוכט דעם קראַנקען וויצע-פּרעמיער פּראָפ. באַרטעל.

אויפרופען צו אַנשטענדיגקייט.

אַ שווערע עבירה פאַר אַזעלכע, וואָס זייער שענדליכקייט לויפט זיי צום געשעפט.

וואַרשאַ, 16 (אַטע) די געזעלשאַפט פון פּויזנער קאַנט האָט זעהר ענערגיש רעאַגירט געגען דעם אַרויסטריט פון עטליכע ציימונגען און אָרגאַניזאַציעס, וואָס האָבען דינ[?]ונה צו אַרויסרופען אַ דיסאָנאַנס אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן מלוכה-פּרעזידענט׳ס קומען קיין פּויזען.

דער פערבאַנד פאַר טאָגאַציע פון פּוילען האָט אַרויסגעגעבען אַן אויפרוף, וואָס שטעמפּעלט מיט פעראַכטונג די שענדליכע שטעלונג פון די דאָזיגע אָרגאַניזאַציעס. אויך דער פערבאַנד פון רעזערוו-אָפיצירען האָט אַרויסגעגעבען אַן ענטליכען אויפרוף.

נאָמינירט 40 יודישע רעזערוו-אָפיצירען.

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש) דער מלוכה-פּרעזידענט האָט אונטערגעשריבען אַ נאָמינאַציע-רשימה פון 150 זעלנער, קאָפּראַלען און פּאָדכאָרונזשעס, אַלס פּאָדפּאָרוטשניקעס פון דער רעזערוו.

צווישען די נאָמינירטע געפינען זיך אויך אַן ערך 40 יודען.

פּאָליטישער אַרעסט אין וואַרשאַ.

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש) נעכטען 10 אין אָוונד זענען אויף שוו. יערסקאַ 18 אין לאָקאַל פון אַ מענער-שולע אַרעסטירט געוואָרען פאָלגענדע דריי פּערזאָנען אַלס פערדעכטיגע אין פיה־ען אַ קאָמוניסטישע טעטיגקייט: אבֿרהם יערוזאַלימסקי פון שוו. יערסקאַ 16, אבֿרהם צעלמייסטער פון סמאָטשע 28 און גיטעל אַפּעלבוים פון נזשיבאָווסקאַ 36.

די ערד-ציטערניש אין יוגאָסלאַוויען.

דאָס שרעקליכע בילד נאָכ׳ן חורבן.

בעלגראַד, 16 (ספּ. טעל.) ווענען דער ערד-ציטערניש אין יוגאָסלאַוויען מעלדעט מען, אַז דער צענטער פון דער ערד-ציטערניש גופא איז נישט געווען הערצעגאָווינאַ און נישט דאַלמאַציע, נאָר אַ דערווייל נישט-פעסטגעשטעלטער פּונקט אונטער׳ן ים. בעת מעשה האָט אויפ׳ן ברעג געהערשט אַ מורא׳דיגער שטורם. די בעפעלקערונג, וואָס איז געלאָפען צו די ברעגען פון ים האָט זיך געמוזט פון דאָרט צוריקקעהרען.

דער הימעל איז געווען בעדעקט מיט אַ פייערדיגער רויטקייט, וואָס האָט געשטאַמט פון די וואולקאַן פלאַמען. די לאַווע האָט געריסען די כוואַליעס פון ים מיט אַ שרעקליכען גערויש.

לויט די נייע ידיעות זענען די היזקות אויף צעהנדליגער מאָל גרעסער, ווי מען האָט פריהער גערעכענט: אין ראַגוזאַ אַליין זענען חרוב-געוואָרען עטליכע הונדערט הייזער. אויך גאַנץ מאָסטאַר און דער דרום-טייל פון הערצעגאָווינע איז פערוואַנדעלט-געוואָרען אין איין קופע אַש.

מען שלעפּט נאָך אַלץ אַרויס פון אונטער די חורבות טויטע קערפּערס. די צאָהל טויטע און פערוואונדעטע איז נאָך נישט פעסטגעשטעלט.

ענגלאַנד און די סאָוויעטען.

לאָנדאָן, 16 (ספּ. טעל.) דער מיניסטערען-ראָט האָט בעשלאָסען מיט אַ מעה׳ היים שטימען אונטערגעשטיצט דורך באַלדווינ׳ען און טשעמבערלענען געגען טשערטשיל׳ן און בירקענהיידן — נישט איבערצורייסען, ביי דער איצטיגער סיטואַציע, די בעציהונגען מיט די סאָוויעטען און נישט צו שטרעבען צו דערווייטערען פערשידענע סאָוויעטישע פאָרשטעהערשאַפטען פון ענגלאַנד.

חושך-מצרים אין ענגלאַנד.

לאָנדאָן, 16. (אַטע) דער געדיכטער נעבעל, וואָס האָט זיך זייט 6 טאָג פאַרשפּרייט אויף גאַנץ ענגלאַנד, דויערט ווייטער.

די שיף-קאָמוניקאַציע איז נאָך אַלץ איבערגעריסען.

אין די לעצטע נעכט זענען צווישען ענגלאַנד און פראַנקרייך געשטאַנען הע־כער הונדערט שיפען פעראַנקערט.

פּאַריז, 16. (ספּ. טעל.) אַזאַ נעבעל, ווי עס הערשט איצט אין קאַנאַל לאַמאַנש איז שוין אַן׳ערך 50 יאָהר נישט געזעהען-געוואָרען. ווענען וואָס׳ער נישט איז וואַסער-קאָמוניקאַציע מיט׳ן ענגלישען ברעג קאָן גאָר קיין רייד נישט זיין. די שיפען פערלאָזען שוין נישט דעם פּאָרטען טאָג די צפון-פּאָרטען פון פראַנקרייך.

באָמבען-אַטענטאַט אויף אַ פרידענס געריכט אין וואַרשאַ.

וואַרשאַ, 16 (אַטע) היינט אַרום 1 ביי טאָג האָט זיך פאַר דער טיר פון פרידענס געריכט פון ניינטען קרייז אויף מאַרשאַלקאָווסקאַ 98 אויפגעריסען אַ גרויסע פּעטאַרדע פון וואָס די טיר און די אינערליכע איינריכטונג איז צושעדיגט געוואָרען.

וואַרשאַ, 16 (טעלעפאָניש) פּונקט דעם טאָג זענען אין דעם געריכטס-לאָקאַל, וואו די פּעטאַרדע איז אונטערגעלעגט געוואָרען, נישט פאָרגעקומען קיין פּראָצעסען, און קיין אינטערעסאַנ־טען זענען אויך נישט געווען. קיין מענשען-קרבנות זענען צום גליק, אויך נישטאָ.

וואָס איז געווען דער ציל פון אַטענטאַט איז נאָך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרען. ער דערמאָהנט גאָר מיט זיך די אַמאָליגע אַטענטאַטען אויפ׳ן אוניווערזיטעט.

צווישען אַנדערע, זענען אויפ׳ן אָרט פון אַטענטאַט שפּעטער אָנגעקומען דער אינערן-מיניסטער סקלאַדקאָווסקי און דער וויצע-יוסטיץ מיניסטער צאַר.

כשר | קאַפע-רעסטאָראַן „בריסטאָל“ | כשר

פּעטריקאָווער 30, טעלעפאָן 25-91,

וועלכע איז בעקאַנט מיט איהר גוטע קיך, גיט אַרויס טעגליך מיטאָגען:

פון 3 גענג	2,75	זל.
„ 4 „	3,50	„
„ 5 „	4,00	„

940

ווי אויך אַלערבעסטע אַ־לאַ קאַרט. שנעלע און סאָלידע בעדינונג!

בעדינונג פריי! | מיט אַכטונג ה. בערנהיים. | כשר

„די, וועלכע אַזעלכע האָט פערראַטען“ (זעה 6-טע זייט).

פילהאַרמאָניע-זאַל נאַרוטאָוויטש - נאָם 20.

גמנסיה עברית „יבנה“ לודז

זונטאָג, י״ח אדר א׳ (דעם 20/II ה. י.), 9 אין אָוונד קומט פאָר

אַ גרויסער אָוונד

פאַר פּאָעזיע און פּראָזאַ פון דער בעקאַנטער העברעאישער דיכטערין

ארישבע

918

מיט בעטייליגונג פון פּראָפ. רומאַ לילעין אויס וואַרשאַ (געזאַנג) און די ה״ה ד״ר ירמיהו פרנקל פּראָפ. י. רונצן ג. — בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע פון 1—10 און פון 3—6.

מסאָוויל זיך ניישט אַנטזאָגן.

אויך איטאַליען האָט אָפּגעוואָרפן דעם פאָרשלאָג פון פרעז. קוּלידזש.

ר ו י ם, 16 (ספּ. טעל.) די גאַנצע איטאַליענישע פּרעסע וואַרפט איינשטימיג אָפּ דעם אַנטוואָפענונגס-פאָרשלאָג, וואָס איז געמאַכט געוואָרען מצד דעם פּרעזידענט פון די פאַראייניגטע שטאַטען, קולידזש. די איטאַליענישע פּרעסע שטעלט פעסט, אַז די איטאַליענישע מאַכט אויפ'ן מיטעל-לענדישען ים און אויפ'ן אַדריאַטיק מאָר נישט בּעגרעניצט ווערען.

(ס'איז כדאי צו בּעמערקען, אַז דער אַנטוואָפענונגס-פאָרשלאָג איז געמאַכט געוואָרען מיט עטליכע טעג צוריק, און איז אַדרעסירט געוואָרען צו די מלוכות, וואָס האָבען אין 1922 אונטערגעשריבען די וואַשינגטאָנער קאָנווענט. פראַנקרייך האָט נאָך פריהער פון איטאַליען אָפּגעוואָרפען קולידזש'ס פּראָפּאָזיציע, בּעטאָנענדיג, אַז די דאָזיגע פראַגע דאַרף ערלעדיגט ווערען דורך דער פעלקער-ליגע רעד.).

די נעכטיגע זיצונג פון סענאַט.

וו אַ ר ש אַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט). אין אָנהויב פון דער היינטיגער סענאַט זיצונג איז בּעעהרט געוואָרען דער אָנדענק פון פערשטאָרבּענעם פ. פ.ס'ישען סענאַטאָר מאַרשאַלעק. דאַן איז אָבּגענומען געוואָרען די שבועה פון סענ. וויעזשבּאַלאָוויטש, וועלכער איז אַריין אויפ'ן אָרט פון פערשטאָרבּענעם פון דער פּ. פּ. ס..

ליסטע.

דער סענאַט האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז די רעגירונג איז מחויב צו ענטפערען אויף די אַריינגעטראָגענע אינטערפּעלאַציעס.

דעם 2-טען מערץ הויבּט זיך אין סענאַט אָן די בּודזשעט-דעבּאַטע, וועלכע וועט דויערען ביז'ן 14-טען מערץ.

מען שלאָגט אָהן אויפהער.

בּ וּ ק אַ ר ע ס ט. (י.ט.א.) דער „אדעווערול" שרייבּט: אויפ'ן מעדיצינישען פאַקולטעט פון בּוקאַרעשטער אוניווערסיטעט ווערען פאָרטגעזעצט די סקאַנדאַלען און געשלעגערייען. די קוזיסטישע סטודענטען פונ'ם 1-טען סעמעסטער האָבּען געשלאָגען און אַראָפּגעוואָרפען פון די טרעפּ דעם יודישען סטודענט פונ'ם 3 טען סעמעסטער בּראַכאָוויטש. אינ'ם 1-טען סעמעסטער זענען פערהאַן בּלויז 4 יודישע סטודענטען אויף 200 קריסטליכע און דאָך לאָזט מען זיי נישט בּייוויין אויף די לעקציעס און די פּראַקטישע אַרבּייטען".

פראַנצויזישער פּרעזידענט קומט נישט קיין פּוילען.

וו אַ ר ש אַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אין „קוריער טשערוואָני" האָט זיך בּעוויזען אַ ידיעה, אַז קיין פּוילען קומט צו פאָהרען דער פראַנצויזישער מלוכה-פּרעזידענט גאַסטאָן דומערג. ווי מיר דערוויסען זיך, איז די ידיעה אויסגעטראַכט פון פינגער.

די פּראָפּאַגאַנדע פון פערבּאַנד פון דער יודישער יוגענד אין איטאַליען.

פּ אַ ר י ז, (יט"אַ) דער פערבּאַנד פון דער יודישער יוגענד אין פּאַריז האָט לעצטענס אַנטוויקעלט אַן ענערגישע טעטיגקייט אויך אין איטאַליענישע שטעט ווי טורין, פלאָרענץ און מילאַן און געהאַלטען רעפעראַטען וועגען אַקטועלע יודישע פּראָבּלעמען. אין פלאָרענץ האָט זיך ה' פּאַלייער צונויפגעטראָפען מיט'ן גרויסען פריינד פון דער יודישער יוגענד אין איטאַליען, דעם אַדוואָקאַט אַלפאָנס פּאַציפיצי. זיי האָבּען זיך פערשטענדיגט וועגען אַ געמיינזאַמער אַקציע אויפצובּויען די יודישע יוגענד-בּעוועגונג אין בּיידע לענדער. עס איז בּעטראַכט געוואָרען אַ פּראָיעקט צו רופען אַ געמיינזאַמע קאָנפערענץ פון דער יודישער יוגענד אין פראַנקרייך און איטאַליען. עס איז בּעשלאָסען געוואָרען, אַז די פלאָרענצער צייטשריפט „ישראל" וועט האָבּען אַ ספּעציעלע בּיילאַגע פאַר דער יוגענד, וואָס וועט זיין דער אָרגאַן פון יוגענד-פערבּאַנד אין דער איטאַליענישער שפּראַך.

מ'האָט גענומען געלט — און ס'איז קיין סוד נישט געווען.

ווייטערדיגע פערהאַנדלונגען אין ענין דעפּ. וואָיעוואָדזקי

וו אַ ר ש אַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען דער המשך פון מאַרשאַלעק-געריכט אין ענין פון דעפּ. וואָיעוואָדזקי.

דעפּ. טשוויאַקאָווסקי, אַ געוועזענער מיטגליד פון „וויזוואָלעניע" און איצט אַ מאָנאַרכיסט, האָט געגעבּען ערקלערונגען, אַז נאָך אין יאָהר 1924 האָט ער אויפמערקזאַם געמאַכט זיין קלוב, אַז וואָיעוואָדזקי אַרבּייט אין דער 2-טער אָפּטיילונג פון גענעראַל-שטאַב.

דעפּ. רודזינסקי האָט דעמאָלט דערויף געענטפערט, אַז מ'דאַרף וועגען דעם עסק נישט מ כען קיין ווערזן, אַז וואָיעוואָדזקי'ס אַרבּייט איז נוצליך פאַר דער פּאַרטיי א. ד. גל.

עס האָט ווייטער געגעבען ערקלערונגען מיכאל גורין, וועלכער איז אַמאָל געווען אַ קאָמוניסט און ווערט איצט בּעשולדיגט דורך דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין פּראָוואָקאַציע. גורין האָט דערצעהלט, אַז אין יאָהר 1924 איז ער אַרויסגעטראָטען געגען דעם, וואָס די קאָמ. פּאַרטיי אונטערשטיצט די נ. פּ. כ.'אָוועס (אונאַפּ. בּויערים-פּאַרטיי) דערפאַר, ווייל זיי זענען נישט קיין ריינע קאָמוניסטען. אין דער צייטשריפט „בּאָלשעוויק" האָט ער, גורין, בּעקעמפט וואָיעוואָדזקי'ן.

וואָיעוואָדזקי פרעגט גורינ'ען, צי ער איז אַמאָל געווען אַרעסטירט. גורין גיט דערויף אַ רייה פּערזענליכע ערקלערונגען אין דערצעהלט, אַז ר'איז געווען אַרעסטירט, נאָר אַז דער פּראָקוראָר האָט איהם בּעפרייט, ווייל ער האָט זיך ערקלערט פאַר אַן אָנהענגער פון דער סעצעסיע (אַרויסגעטרעטענע) פון דער קאָמ. פּאַרטיי.

האַנקעוויטש, דער געוו. סעקרעטאַר פון „וויזוואָלעניע" האָט ערקלערט, אַז אַלעמען איז געווען קלאָר, אַז מ'נעמט געלד פון דער דעפענזיווע, קיינער האָט דאָס נישט געלייקענט.

אַן ענליכע ערקלערונג גיט אויך דער איצטיגער סעקרעטאַר דעפּ. לעדוואָך.

קריטיק פון די מלוכה-מאָנאָפּאָלען

אויף דער זיצונג פון דער סענאַט-קאָמיסיע.

וו אַ ר ש אַ, 16 (טעלעפאָניש פון אונזער סיים-קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער בּודזשעט-קאָמיסיע ביים סענאַט איז אָנגעקומען אַ מעלדונג פון פינאַנץ-מיניסטער אויף דער אינטערפּעלאַציע מכוח דער אַמעריקאַנישער הלואה פאַר דער „קרעדיט-געזעלשאַפט פון דער פּוילישער אינדוסטריע". דער מיניסטער מעלדעט, אַז ער קאָן נישט געבּען אויף דער אינטערפּעלאַציע קיין אויספיהרליכען ענטפער כל זמן עס זענען נישט פערענדיגט די אונטערהאַנדלונגען מכוח דער אַמעריקאַנישער הלואה.

דאַן האָט זיך ענטוויקעלט אַ דעבּאַטע איבּער'ן רעפעראַט וועגען די מלוכה-מאָנאָפּאָלען. סענאַטאָר ראַטענשטרייך (יוד. קאָלאָ) האָט אָנגעוויזען אויף דער נויטווענדיגקייט צו רעגולירען די פראַגע וועגען די מאָנאָפּאָל בּעציהונגען מיט דאַנציג. סענ. ראַטענשטרייך האָט ווייטער קריטיקירט דאָס סיסטעם פון פּראָטעקציאָניזם, וואָס הערשט אין די מאָנאָפּאָלען, און דאָס ענטיודישען די טאַבּאַק-פאַבּריקען. אין וואַרשא זענען פון 1000 אַרבּייטער געבּליבּען 2 יודען, ענליך — אין גראָדנא. אַזאַ בּעציהונג, זאָגט דער רעדנער, פיהרט צו קאָמוניזם.

אויף דער קריטיק פון סענ. ראַטענשטרייך האָט געענטפערט דער דירעקטאָר פון מאָנאָפּאָל-דעפּאַרטאַמענט. ער האָט ערקלערט, אַז די אונטערהאַנדלונגען מיט דאַנציג וועגען די מאָנאָפּאָלען זענען איבּערגעריסען, און געגען פּראָטעקציאָניזם ווערט געקעמפט און אַז דאָס ענטיודישען איז אַ רעזולטאַט פון אַן אַלגעמיינער רעדוקציע, וואָס ווערט דורכגעפיהרט אומעטום.

פערבּאַנד פון די לאָדזשער קינאָ-טעאַטערס

זאָוו: פון די קינאָ-ליבּהאָבּער אָרדנען איין דעם 26-טען פעבּרואַר ד. י. אין די זאַלען פון „גראַנד-קינאָ" — דעם

ערשטען פילם-מאַסקען-בּאַל

„אַ נאַכט אין האָליוואָוד"

אונצעהליגע אַטראַקציעס און איבּעראַשונגען! די סענסאַציע פון קאַרנאַוואַל-סעזאָן: פילם-אויפנאַהמען פון אַלע אנטיילנעהמער

ווי אויך וואַהל פון אַ קעניגין אין לאָדז, וועלכע בּעקומט אַ יעהרליכען פריי-בּילעט אין אַלע קינעמאַטאָגראַפען פון פּוילען. אויסצרדעם: 3 פּרייזען פאַר דעם בּעסטען כאַראַקטעריזירען פון בּעקאַנטע פילם-שוישפּילער. — ליכט בּילדער. — בּיהנע-אַטראַקציעס. — 3 אָרקעסטערס. — בּופעט פון גראַנד-האָטעל. — הויך-אָריגינעלע דעקאָראַציעס.

איינטריטס-קאַרטען צו 8 זלאָטעס פערקויפען פון 15-טען ד. ח. די קאַסעס פון די קינאָ'ס „לונאַ", „רעדוטאַ" און „גראַנד-קינאָ".

מזל-טוב

מיין חשוב'ען פריינד רעד. ישעיהו אונגער און פרוי צו דער חתונה פון זייער טאָכטער נאַדיאַ מיט ה' מ'עטשיסלאַוו ראָזוסקי

אברהם מאָרגענשטערן און פרוי, זגערזש.

אכטונג, צייטונגס-פערשפּרייטער!

שבּת, דעם 19. פעבּרואַר, פּינקטליך 7 אין אָוונד קומט פאָר אין לאָקאַל פון קולטור-אַמט אַן אויסעראָרדענטליכע

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) וויכטיגע עקזיסטענץ פון פעראיין; 2) אַ פּסח-אַקציע און 3) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג

חברים! ווילט איהר אויסבּעסערן אייער לאַגע? ווילט איהר לינדערן אייער נויט? ווילט איהר, אַז אייער פעראיין זאָל בּלייבּען עגזיסטירען—קומט אַלע פּינקטליך 7 אַ זייגער אין אָוונד.

קיין איינער טאָר נישט פעהלען!

פאָרזיצענדער: מ. טאָגעליכט.

סעקרעטאַר: פ. זאָנענבּערג.

מאַניקור 80 גר.

שערען, ווי אויך אָנדולירען דאַמען צו קאָנקורענץ פּרייזען אין דעם ערשטקל. פריזיער-אַנשטאַלט פון א. אָרענשטיין פּאָמאָרסקאַ 3

פּ אדערס איבּעראַל

נאָר פּאַטענטירטע

פעלד-בּעטען

פערזעהען מיט דער פאַבּריקס-מאַרקע

PALMA-PATENT

פאַר וועלכע מיר גאַראַנטירען.

אויך שטענדיג אויף לאַגער און אַ גרויסען אויסוואַהל: ניקעל-בּעטען, קינדער-בּעטען, אַמעריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך, שטאַקאָווע און געבּעטע מאַטראַצען.

בּיליגסטע פּרייזען: רעעלסטע בּעהאַנדלונג! בּיליגסטע פּרייזען!

לאָדז, פּולנאָצנאַ 24.

Dr. med

STUPEL

Szkolna 12

ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קווארץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.

נעמט אָן פון 6—9 אין אָוונט, פרויען—12 בּיז 3 נאָכמ. 873

פאַר 3 זל.

עלעקטרישע ליכט אין שטוב קען יעדער בּעקומען אויסצוצאָהלען וועכענטליך פאַר יעדען פּ.

פערקויף פון פערשידענע עלעקטרישע מאַטעריאַלען

פּ. לעווין,

קאָנסטאַנטינער 58, פראָנט-געוועלב

זאָרגט וועגען אייער געזונד!

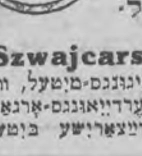

די „שווייצארישע בּיטערע קרייטער" (מיט דער מאַרקע „Kogut") זענען ענטשפּרעכענד בּיי מאַגען-קראַנקהייטען קישקעס, אָבּשטרוקציעס און גאַל-שטיינער.

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła"

זענען אַ מילד און נאַטורעל דורכרייניגונגס-מיטעל, וואָס פערלייכטערט די פונקציעס פון די פערדייאונגס-אָרגאַנען און ווירקען געגען דיקקייט. די „שווייצארישע בּיטערע קרייטער" ערוועקען אַן אַפּעטיט.

עס פערקויפען די אַפּטייקען און סקלאַד אַפּטעטשנע אַ שאַכטעל צו 1.50 זל. הויפּט-סקלאַד איז די אַפּטייק פון

A.Gąsecki Warszawa, ul. Leszno 41

מיר שיקען אַרויס אַמווייניגסטען 2 שאַכטלען נאָכ'ן ערהאַלטען פון 4.30 זל. (מיט איבּערשיקען). 1462

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז. 17. פעברואר. 1927

לאדז. 17. פעברואר. 1927

שנוים

אין דער וואהל - ארדינאציע.

דער נייער סיים וועט זיין אזא מין קאנסטיטואנטע, וועלכע וועט זיך פארנעמען מיט'ן ענדערען די קאנסטיטוציע. דעריבער איז פערשטענדליך דער ווילען פון יעדער ריכטונג צו בעקומען די מעהרהייט אין קומענדיגען סיים. מ'טראכט טאקי אריין, ווי אזוי צוצושניידען די וואהל - ארדינאציע, אז זי זאל זיין גינסטיג פאר דער געגעבענער ריכטונג. און ווייל ס'איז שוין נאהענט צו וואהלען פון נייעם סיים ווערט די פראגע פון דער וואהל-ארדינאציע מיט יעדען טאג מעהר אקטועל.

ס'איז אהן ספק, אז די ענדעקעס זענען פאשיסטען, זיי דארפען בכלל נישט דעם פארלאמענט. דמאווסקי מיט זיין „אבוז" איז אבער נאך צו שוואך, כדי אפען ארויסצוטרעטען מיט'ן פאשיזם אין דער עפענטליכקייט. דעריבער ווילען זיי לעגאל בעהערשען דעם צוקונפטיגען סיים דורך איבער-ענדערען די איצטיגע דעמאקראטישע וואהל ארדינאציע. דאסזעלבע פרובען אויך צו טון דער „פיאסט".

די ענדעקעס האבען שוין אריינגעטראגען פארשלאגען וועגען ענדערען די וואהל ארדינאציע אויף פאלגענדען אופן; העכערען דעם עלטער פאר די וועהלער און דעפוטאטען. פלוראלע וואהלען, פערקלענערען די רעפרעזענטאנץ פון די קרעסען. אפשאפען די פראפארציאנאלקייט, שאפען איינמאנדאטיגע קרייזען. צו דעם קומט נאך צו א גאנצע רייה אזעלכע „דעמאקראטישע" הוספות.

נאך ראדיקאלער איז געגאנגען סטראנסקי מיט זיין גרופע. זיי האבען פארגעלעגט, אז נאר צוויי-דריטעל פון סיים זאל געקליבען ווערען (נישט גלייך און נישט פראפארציאנעל) און איין דריטעל זאל בעשטימט ווערען דורך די ווירטשאפטליכע און פראפעסיאנעלע פעראיינען. דער סענאט זאל בעשטעהען פון 60 פארשטעהער פון דיזעלבע פעראיינען און 8 מיטגלידער פון עפיסקאפאט און ראבינאט.

„פיאסט" האלט נאך אין זוכען א פאסענדע, פאר זיך, וואהל-ארדינאציע.

איינס איז שוין ביי זיי קלאהר, אז לויט די נייע וואהל - ארדינאציע דארף די עלטער פון די וועהלער געהעכערט ווערען און ס'דארפען זיין איינמאנדאטיגע קרייזען.

ס'פערשטעהט זיך, אז אין אלע נייע פראיעקטען שפילט די הויפט-ראל דער ווילען אויסצומיידען א גרעסערע רעפרעזענטאנץ פון די נאציאנאלע מינדערהייטען. די לעצטע זענען דעריבער אמייסטען פעראינטערעסירט אין דער פראגע פון דער נייער וואהל-ארדינאציע, צוזאמען מיט דער אויפריכטיגער פוילישען דעמאקראטיע וועלען די נאציאנאלע מינדערהייטען ווי אמשארפסטען בעקעמפען יעדען פרוב צו ענדערען די איצטיגע וואהל - אררדינאציע.

ראב.

באדיאנס סוף!

איבער די הויפט-שטעדט פון אייראפא איז א צייט לאנג ארומגעפאהרען מיט גאסטראלען א דאר קליין מענשעלע, א פולשטענדיגער אנאלפאבעט, וואס האט קוים געקענט א ביסעל טאטערישען רוסיש און צוקאלעטשעטען יודיש, און דאס דאזיגע מענשעלע האט דאך אומעטום „געמאכט קאסע" צוגעצויגען א פובליקום פון טויזענדער מענשען און אומעטום האט ער אנגעזאגט די גרויסע בשורה, אז ער, באדיאן, דער געוועזענער סאוויעט-קאמיסאר און איצטיגער בעל-תשובה, אונטער וועלכען עס שטעהען דארט אין רוסלאנד הונדערטער טויזענדער ארבייטער, וועט ענדליך ברענגען די ערווארטעטע ערלעזונג און די בעפרייאונג פון רוסלאנד...

נאר רוסלאנד, וואו „סאמאזוואנצעס" מאכען געשיכטע און וואו אינטעליגענטען העצען אויף די מאסע געגען דער אינטעליגענץ און געגען יעדען אויסארימען פון שכל און גייסט, נאר רוסלאנד האט געקענט ערציהען און ארויסגעבען פון זיך אזא פערזענליכקייט ווי באדיאן, וועלכער זאל האבען די חוצפה ארויסצוטרעטען פאר ערוואקסענע און געשעצטע מענשען מיט „לעקציעס".

אבער אויב באריאן איז געווען לעכערליך, איז נאך פיל לעכערליכער געווען זיין פובליקום. דער פערנונפטיגער טייל פון דער רוסישער עמיגראציע האט גלייך פערשטאנען, אז מען האט דא צו טון מיט א פסיכאפאט אדער א שווינדלער און פון באריגען זיך אבגעקעהרט. אנגעכאפט אין איהם האט זיך די שווארצמאהדיגע חברה און יענע נאאיווע פראסטעוואטע רוסישע מענשען, וועלכע די שנאה צו די באלשעוויקעס פערבלענדעט זייערע אויגען אזוי ווייט, אז זיי זענען איבערהויפט נישט מעהר פעהיג צו דענקען און נאכצוטראכטען.

מען האט גוט געוואוסט, אז באדיאנ'ס אמת'ער נאמען איז וויינבערג, מען האט קלאר געזעהען, אז מען האט צו טון מיט א פולשטענדיגען אנאלפאבעט און דאך האט מען געשלונגען יעדעס ווארט פון דעם נייעם ערלעזער. מיר אלע, די 15 מיליאן איבעריגע יודען, זענען פאר דער שווארצמאה'דיגע חברה שטענדיג פערדעכטיג, אז מיר האבען ערגעץ אנ'אנאנימע מלוכה און אז מיר טראכטען טאג און נאכט נאר ווי אזוי צו פערניכטען די גוים, אבער אין איין איינציגען זשידעק האבען זיי יא געגלויבט, איהם גענומען זעהר ערנסט און כמעט געגלויבט, אז ער איז דער בעפרייער, מען האט באדיאנ'ען געשמיצט מיט אלע מעגליכקייטען, געמאכט פאר איהם פראפאגאנדע אין דער אייראפעאישער פרעסע, געפיהרט צו מיניסטארען און עס האט שוין נישט געהאלטען ווייט דערפון, אז באדיאן זאל ווערען א קאנקורענט פאר דעם, צווייטען רעטער, גרויספירשט ניקאלאי ניקאלאיעוויטש.

וועלכע ישועות האט דען באדיאן מיטגעבראכט פון רוסלאנד? יעדע „לעקציע" פלעגט ער אנהויבען אונגעפעהר בזה הלשון: — איך בין נישט קיין אינטעליגענט, פון אינטעליגענטישע חכמות האלט איך נישט. אבער „נאשטא מניע פיזיקא"? איך וועל אייך בעסער דערצעהלען, ווי אזוי די זינאוויעוו'ס און די טראצקי'ס בעל-הבא'צוועט מיט רוסלאנד... און ער האט דערצעהלט, אז דארט און דארט האבען די באלשעוויקעס מאנס געוועזן אזוי פיל און אזוי פיל טיידלעך, אז מאדאם זינאוויעוו האט 24 הינטלעך און יעדעס הינטעל קריגט טעגליך א פונט שאקאלאד, אז דאס גאנצע רוסישע געלד געהט אוועק פאר די אויסלענדישע חברים א. א. וו. צוליב די דאזיגע ביסעל פלאטקעס האבען ערוואקסענע מענשען שעה'ן לאנג אויסגעהערט די „לעקציעס" אויף א אונמעגליכער אונפערשטענדליכער רוסישער שפראך און די קראנקע רוסישע עמיגראנטען, וואס זענען גרייט אנצוכאפען זיך אין א שטרוי, זענען געווארען באדיאנ'ס הייסע חסידים און איהם געקרוינט אלס זייער „רעטער".

די קאריערע פון א פסי־כאפאט און שווינדלער.

באדיאנס גלענצענדע קאריערע האט לאנג נישט געדויערט און ווען ער האט געזעהען, אז מען ווערט אבגעקיהלט צו איהם, האט ער ווידער תשובה געטון, פערקערעוועט דעם דישעל און ווידער געוואלט אריבערגעהן צו די באלשעוויקעס, אבער דארט וויל מען אויך פון איהם נישט מעהר וויסען און עס זעהט אויס, אז ער איז אויף אלע צייטען ערלעדיגט. די קאסטען וועלען אבער וואהרשיינליך מיר מוזען טראגען. ווייל איצט איז באדיאן נישט מעהר באדיאן, נאר יאנקעל וויינבערג און די שווארצ'מאהדיגע חברה וועט עס נישט פערגעסען, ווי אזוי א זשידעק האט א לאנגע צייט זיי געפיהרט ביי דער נאז און געשפייזט מיט פאלשע האפנונגען...

(פאריזער היינט).

יודישע נייעס.

א באגדאדער יוד בויט א שול פאר ארמענישע הימלאזע.

ירושלים. (י.ט.א.) א באגדאדער יוד מנחם דניאל איז צוגעטרעטען צו בויען אויף זיין אייגענעם פלאץ א שול פאר ארמענישע היימלאזע קינדער. דאס בויען די געביידע פון דער שול וועט קאסטען 10 000 פונט.

ווידער א שענדונג פון א יודישען בית-עולם.

בערלין. (י.ט.א.) פון קופענהיים אין באדען טיילט מען מיט, אז דער דארטיגער יודישער בית-עלמין איז געשענדעט געווארען דורך אונבעקאנטע כוליגאנעס. עס זענען צובראכען געווארען 18 מצבות, צווישען זיי אויך די מצבה פון די זעלנער, וואס זענען געפאלען אין קריג. דער פאקט האט ארויסגערופען א שטארקע אויפרעגונג צווישען דער יודישער בעפעלקערונג. עס ווערט געפיהרט א שטרענגע אויספארשונג.

א יודישער זשורנאליסט פערמשפט.

בוקארעסט. (י.ט.א.) אין טולטשיא איז פארגעקומען דער פרעסע-פראצעס, וואס פראב. קוזא האט פערפיהרט געגען דעם אדוואקאט גבריאל שעפער, מיטארבייטער פון „קוריערול איזראעליט" פאר בעליידיגונג. דער אדוואקאט פון אנגעקלאגטען האט צוגעשטעלט א בעשטעטיגונג, זיין קליענט איז קראנק און געבעטען אבצולעגען דעם פראצעס. די געשוואוירענע האבען די בקשה אבגעווארפען. שעפער איז פערמשפט געווארען צו 3 חדשים תפיסה, 60 טויזענט לעי ציווילע ענטשעדיגונג פאר קוזא'ן און 5 טויזענד לעי געריכטס קאסטען.

די „רעכטע האנד" פון מארשאל פילסודסקי

איינדריקען פון א רייזענדער *)

פון דר. אוביץ.

און אט איז פונקט שוין צייט צו געהן זיך זעהן מיט דעם בעראנאוויטשער רב, ר' אליהו זאקהיים, וועלכער איז, ווי יודען דערצעהלען, דער אינטימסטער פריינד פון פילסודסקי'ן, זיין שטילער יועץ און זיין „רעכטע האנד".

מען דערצעהלט, אז אט דער ליטווישער רב איז דער אייגענטליכער „מושל" איבער פוילען. ער זיצט איבער גאנצע טעג מיט פילסודסקי'ן אין זיין פריוואטען סאלאן, שפילט מיט איהם אין שאך, דערצעהלט איהם יודישע גלייכווערטלעך, לערנט מיט איהם לשון קודש און גיט איהם די „בעסטע עצות" אין אלע הארבע ענינים פון דער פוילישער מלוכה.

דא נישט לאנג, זאגט מען, האט אויסגעבראכען א שווערער פאליטישער קאנפליקט צווישען דעם פרעמיר פילסודסקי'ן און דעם וויצע-פרעמיער פראפעסאר בארטעל'ן. אין די הויכע פאליטישע קרייזען האט מען געוואוסט וועגען דעם דאזיגען קאנפליקט. מען האט אבער מורא געהאט צו רעדען וועגען איהם עפענטליך, כדי נישט צו פערשארפען נאך מעהר די שווערע לאגע. מען האט זיך בעמיהט אויף א דעליקאטען אופן צו מאכען שלום צווישען די צוויי וויכטיגסטע און פאפולערסטע מלוכה-מענער פון פוילען, אבער קיינעם האט זיך די דאזיגע שווערע אויפגאבע נישט איינגעגעבען.

אזוי ווי אבער-דערצעהלט מען-הרב זאקהיים איז פון דעם דאזיגען ענין געוואהר געווארען, האט ער באלד געשיקט רופען צו זיך ביידע צדדים-און זיי זענען טאקע תיכף געקומען: מארשאל פילסודסקי אין זיין גענעראלישער אוניפארם, פראפעסאר בארטעל אין א פראק און צילינדער, און מען האט זיך אוועקגעזעצט אויס'סענה'ן פאר'ן בעראנאוויטשער רב, דער רב האט זיך אנגעטון דעם סויבעלגעם ספאדיק, פערוויקערט די „יום-טוב'דיגע" ליולקע און ארויסגעגעבען דעם אמת'ן פסק. דערנאך האבען זיך אלע דריי צוקושט, דער רב מיט די צוויי פרעמיערען, און די פוילישע מלוכה האט ווידער געהאט שלום ושלוה...

א זעלכע אונהעליכע מעשיות ווערען דערצעהלט וועגען דעם דאזיגען מאדנעם ליטווישען רב. יודען האבען היום איהם שוין בעוויזען אויסצושפינען גאנצע לעגענדעס און פאנטאסטישע מעשיות — און איך האב דערפאר געוואלט זיך בעקענען מיט איהם. מען האט מיר אפילו געזאגט, אז ער היט זיך שטארק אויס פאר צייטונגסלייט און אז ער לאזט זיך מיט זיי נישט אריין אין קיין שמועס—צוליב „דיפלאמאטישער" פארזיכטיגקייט.

פונדעסטוועגען, אז איך האב זיך פארגעשטעלט פאר'ן בעראנאוויטשער רב אלס קארעספאנדענט, האט ער ערגעץ טען אויף א רגע זיך אנצוטון די שפיפע „דיפלאמאטישע מינע", און ער האט זיך צורעדט מיט מיר גאנץ ברייטליך, „כמעט" ווי מיט זיינס גלייכען...

מיר האבען געשמועסט קודם כל אביסעל דברי תורה. ער האט מיר „געזאגט" א מדרש פליאה—איבערגע'חזר'ט פאר מיר מיט שרעקליכער געגויקייט א דרשה, וואס ער האט געהאלטען ערגיץ מיט דרייסיג יאהר צוריק, בימי „פאניע"— און דערפאר זענען מיר ביסלעכוויין אריבער צו מילי דעלמא.

דערביי האט ער זיך געפרובט מאכען אזוי, גלייך ווי ער וויסט כלומר'שט נישט וועגען וואס איך בין געקומען. מיר האבען זיך א שטיקעל צייט אנגעשפילט אזוי אין בעהעלטעניש-ביז ס איז מיר סוף כל סוף נמאס געווארען דער שפיל און איך בין ארויס מיט'ן פסוק:

— צי איז דאס אמת-פרעג איך דעם רב—אז איהר זייט דער פריינד און יועץ פון מארשאל פילסודסקי?

— נו, און אז עס איז שוין אמת, איז וואס?

ביי וועלכער געלעגענהייט האט איהר זיך בעקענט מיט דעם מארשאל?

— וואס איז שייך „געלעגענהייט"? אנוש באנוש פגע... פילסודסקי איז א גרויסער אוהב ישראל. ער איז איינער פון די חסידי אומות העולם, און מיר יודען דארפען שטענדיג מתפלל זיין בשלומה של מלכות...

— ווען האט איהר זיך בעגעגענט מיט דעם מארשאל צום לעצטען מאל?

— איך קום אפט אריין צו איהם בעטען א טובה פאר א יודען, אדער טאקע פאר'ן גאנצען כלל ישראל... פארוואס נישט?.. איך האב זעהר ליב צו טאן יודען טובות — א טבע אזא ביי מיר.. און איהר זאלט זיך נישט מיינען, אז איך האב חלילה עפעס דערפון. אדרבה פערקעהרט: איך בין פון אייביג אן א גרויסער שונא בצע. איך האב עס נישט ליב, דאס פערשאלטענע געלד... וואס טויג מיר עפעס געלד, וואס? איהר זעהט דא די פולע שטוב מיט מענשען וואס ווארטען אויף מיר? זיי דארפען אלע פערשידענע טובות און עצות פון מיר. איינער דארף א קאנצעסיע אויף א שענק, און איינער וואלט געבעטן זעהר געוואלט בעפרייען דעם איידעם פון מיליטער; דער האט באנקראטירט און האט מורא מען זאל איהם נישט ארעסטירען, און אט יענע אלטע דאמע מיט דעם פריצישען פנים, וועלכע קומט ארויס פון א בעריהמטער משפחה פון פוילישע שלאכציצען, זי מוז איך פראטעזשירען ביי א מיניסטער, מען זאל זי אנגעהמען אלס שרייבערקע אין א מלוכה'שער קאנצלאריע. אלץ מוז געבעך אדורכגעהן דורך מיינע הענד. איהר מיינט, ס'איז עפעס גוט אזוי? איך בין שוין היינט אנ'אלטער יוד. און מענשען האבען אויף מיר קיין רחמנות נישט: נאר טובות ווילען זיי... איך בין שוין גרוי און אלט געווארען פון צרות ישראל.

פון דער אנדערער שטוב קומט אריין א שעהן יודיש ווייבעל, מיט א דין גאלדען קייטעלע אויף דעם ווייסען, גלאטען האלז — און זי שמייכעלט צו מיר הארציג און אויך א ביסעלע „דיפלאמאטיש". זי איז דעם רבינ'ס שנור און סעקרעטארשע. זי טראגט א פעקעל „אקטען" אונטער'ן ארעם, און וועלכע זי האט בעגנוי רעגיסטרירט וויפיל „טובות" דער „שווער שליט"א" האט שוין געטון: וועמען ער האט ארויסגענומען פון דער תפיסה, וויפיל יודישע זעלנער ער האט פערזארגט מיט כשר עסען, פאר וועמען ער האט „אינטערווענירט" דא און פאר וועמען דארט, וועלכע יודישע פויערים ער האט צוריקגעגעבען די ערד וואס מען האט ביי זיי קאנפיסקירט און אז. וו.

זי פיהרט אויך א גענויע רשימה פון די פערשידענע „פאניע ראדצא'ס", פון יענע קליינע און מיטעלע „רעגירערס", וועלכע קומען יעדען שבת צום „פאן ראבין" אויף „פיש" און עסען איהם נעבעך אפ דעם קאפ... זי, די שעהנע, קיילעכדיגע רבנ'ישע שנור, מוז פערציכענען גאנץ גענוי, ווען דער האט זיין געבורטסטאג, און ווען ביי יענעם איז געלעגען געווארען דאס ווייב, און דער „פאן ראבין" צושיקט צו זיי אלעמען זיינע פאטאגראפיעס — אין א שעהנעם הויכען ספאדיק, אין א לאנגען טלית און מיט פערגלאצטע אויגען — און ער חתמ'עט זיך אונטער אויף יעדען בילד, פויליש און לשון קודש, מיט א רבנ'ישען צוק: „הקטן און אז. וו. אבדק"ק".

מיין „אודיענץ" האט זיך געענדיגט. דער רב איילט זיך א ביסעל, ווייל ער דארף נאך היינטיגען אווענד געהן אויף א באל צו מאדאם בארטעל. די פרוי פונ'ם פוילישען וויצע - פרעמיער. ער מוז אלע מאל טאנצען מיט איהר און מיט די אנדערע פוילישע אריסטאקראטקעס א יודיש מצוה טענצעל... אין שטוב איז א גערודער. דאס גאנצע בני-בית טומעלט ארום דעם רב מען פוצט איהם און מען גלעט איהם אויס די בארד און פיאות...

ער געהט נעבעך טאנצען פאר'ן כלל ישראל'ס וועגען, און מען מוז זיך דערפאר זארגען, אז „כלל ישראל" זאל חלילה נישט איינגעהמען קיין בושה מיט איהם...

— עס איז — זאגט ער — א גרויסע עבודה, וואס איך געה איצט טון... און הלואי מיין טאנץ זאל טאקע נושא חן זיין דארט וואו מ'דארף... ווארים יודען וועלען איה"ש דארפען פרישע טובות...

מיט די דאזיגע ווערטער האט מיך אפגעזעגענט דער דאזיגער מאדנער יודישער „שתדלן". די סאמע „רעכטע האנד" פון מארשאל פילסודסקי.

*) זעה אין נעכטיגען נומער „נייער פאלקסבלאט".

Dr. PRYBULSKI
צוריקגעקעהרט.
וואהדזשא 1, טעלעפאן 25-38
ווענערישע און האר - הויט - קראנקהייטען, מענער-שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל), רענטגען-שטראהלען.
נעמט אן פון 9—1 און פון 4—8 אווענד, דאמען: פון 4—5 נאכם.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
ווענערישע קראנקהייטען. הויט, לונגען און הארץ קראנקהייטען בעשטראהלונג מיט קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אן פ׳ 3—5 נאכמיטאג.

ניַיער פאָלקסבלאַט
17. פעברואַר 1927.

דאָס לאָדזשער לעבען

ניַיער פאָלקסבלאַט
17. פעברואַר 1927.

17 דאָנערשטאָג ט״ו אדר א תרפ״ז	פעברואַר זון־אויפגאַנג 6.54 זון־אונטערגאַנג 4.47 לענג פון טאָג 100

אויסשטעלונג

צוליב דער פּוילישער אומאָפּהענגיקייט.

(ס) רער לאָדזשער וואָיעוואָדע ה׳ יאַשטשאָלט האָט אויפגענומען דעם קאָמיטעט, וועלכער פערנעהמט זיך מיט׳ן איינאָרדנען די אַלפּוילישע אויסשטעלונג אין פּויזען צוליב׳ן 10־יעהריגען יובליי פון פּוילען׳ס אומאָפּהענגיקייט.

דער וואָיעוואָדע האָט צוגעזאָגט צו שטיצען די אויסשטעלונג.

טייערער צוקער

מיט 10 גראָשען א קילא.

דער יודישער קליינהענדלער־פעראיין (ציגעל־גאַס 15) האָט נעכטען אָפּגעהאַל־טען אַן עקסטרא פערזאַמלונג, אויף וועל־כער ס׳איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויס־צוגעבען אַ צייטוויילגען צוגאָב־פּרייז־קוראַנט, לויט וועלכען צוקער ווערט טייערער מיט 10 גראָשען אַ קילאָ, אויפ׳ן גרונד פון די רעכנונגען, וואָס די פעראיינס־מיטגלידער האָבען בעקו־מען פון די הורטאָווניקעס.

*

אונזער וואַרשאָווער קאָרעספּאָנדענט גיט אונז איבער טעלעפאָניש, אַז נעכ־טען איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון עקאָנאָמישען קאָמיטעט ביים מיניסטאָ־רען־ראַט, אויף וועלכער ס׳איז דרינ־גענד אַריינגעטראָגען געוואָרען די פראַגע פון העכערען די פרייזען אויף צוקער, וואָס די צוקער־אינדוסטריעלער־אָרגאַניזאַציעס האָבען אַדורכגעפיהרט (פון 82 זלאָטעס פאַר 100 קילאָ אויף 92).

די רעגירונג, ובפרט דער עקאָנאָמי־שער קאָמיטעט וועט זיך געגענשטעלען דער העכערונג פון פרייז אויף צוקער.

אי״י־דעלעגאַציע אין דער געזונדהייטס־אָפּטיילונג פון מאַגיסטראַט.

דינסטאָג האָבען די מיטגלידער פון דער א״י־דעלעגאַציע די ה״ה טשערנאָ־וויטש (ספּוג) און באַראַוואַי בעזוכט דעם לאָווניק א. יאַקל אין זיין ביוראָ פון דער געזונדהייטס־אָפּטיילונג ביים מאַגי־סטראַט און זיך בעקענט מיט זיין אַר־בייט. די געסט האָבען פערבראַכט אַ לענגערע צייט אין ביוראָ און זיך צו־געקוקט ווי ס׳ווערען ערלעדיגט די יודי־שע בעזוכער אין זייער „יודישער״ שטאָט־אָפּטיילונג.

די געסט האָבען זיך אינטערעסירט מיט די אַרבייטען אויפ׳ן געביט פון געזונדהייטס־וועזען.

מ׳קאָנטראָלירט די טעטיגקייט פון אַרבייטסלאָזען־פאָנד.

(ס) נעכטען איז געקומען קיין לאָדז די קאָמיסיע, וועלכע קאָנטראָלירט די טעטיגקייט פון אַרבייטסלאָזען־פאָנד אין לאָדזער קרייז.

די קאָמיסיע הויבט שוין היינט אָן איהר טעטיגקייט.

מיטינגען

פון אינטעלעקטועלע אַרבייטסלאָזע.

(ס) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַק־ציע פון די אינטעלעקטועלע אַרבייטס־לאָזע פאַר ענדערען דאָס געזעץ וועגען שטיצע, האָט די צענטראַל־פערוואַלטונג פון די האַנדעלס־אָנגעשטעלטע־פעראיי־נען אין פּוילען בעשלאָסען איינצואָרד־נען אַ רייה מיטינגען אין דער לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

„ס׳איז א מלוכה׳ישע נויטווענדיגקייט —

די צוזאַמענאַרבייט פון דער מלוכה מיט די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען —

ערקלעהרט דער פיהרער פון „פּראָוויצאַ נאַראָדאָוואַ״ פירש יאַנוש ראַדזיוויל פאַר׳ן פאָרשטעהער פון „ניַיעם פאָלקסבלאַט״.

(—) נעכטען איז אין לאָקאַל פון דער קרעדיט־געזעלשאַפט (פּאָמאַרסקא 19) פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון ראַדזיוויל׳ס פּאַרטיי „פּראָוויצאַ נאַ־ראָדאָוואַ״. צו דער פערזאַמלונג זענען געקומען די לאָדזער פּני פון דער ניי־ער פּאָליטישער ריכטונג. פון וואַרשא זענען ספּעציעל געקומען דער געוועזע־נער מיניסטער מאַרגאָווסקי און פירשט יאַנוש ראַדזיוויל.

דעם ערשטען רעפעראַט וועגען דעם פּראָגראַם פון דער נייער פּאַרטיי, האָט געהאַלטען ה׳ מאַרגאָווסקי, ער האָט אָנגעוויזען, אַז דער הייניגער פּאַרלאַ־מענט איז אַ פערזעהעניש, די וואַהל־אָרדינאַציע דאַרף געענדערט ווערען אין דעם אופן, אַז ס׳זאָלען אייגגעפיהרט ווע־רען קוריעס. אין פּאַרלאַמענט דאַרפען זיין פערטרעטען, די ווירטשאַפטליכע עלעמענטען, נאַציאָנאַלע און פאָרשטע־הער פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען. ביי די וואַהלען דאַרף קודם־כל שפּי־לען אַ ראָל די צאָהלונגס קראַפט פון שטייערען.

בנוגע דעם מאַרשאַל פּילסודסקין האַלט די נייע ריכטונג, אַז דאָס איז דער מאַן, וועלכער וויל אויסראָטען די שלעכטע געוויקסען, וואָס האָבען אָנגע־וואַקסען אויפ׳ן פּוילישען קערפּער. און דאָס איז אין הסכם מיט דעם פּראָגראַם פון דער נייער ריכטונג.

דאַן האָט גערעדט ה׳ אַרטור דאָב־יעצקי וועגען דער פּרעסע פון דער ריכטונג. ער האָט מיטגעטיילט וועגען דעם, אַז אין וואַרשאָ איז אָפּגעקויפט געוואָרען דער „דזיען־פּאָלסקי״ און רופט אויך צו שטיצען דעם קראַקאָווער „טשאַס״.

נאָכדעם ווי עס איז ערלעדיגט גע־וואָרען עטליכע לויפענדע פראַגען איז די פערזאַמלונג געוואָרען געשלאָסען.

אונזער מיטאַרבייטער האָט נאָכהער געהאַט אַ געשפּרעך מיט דעם לידער פון דער ריכטונג פירשט יאַנוש ראַדזי־וויל.

— ווי איז אייער שטעלונג, ה׳ פירשט, צו דער אַגראַר־פראַגע, איז נעווען די ערשטע פראַגע?

— הגם איך בין פון די רייכסטע ערד־בעזיצער, איז דער ענטפער, האַלט איך אָבער, אַז די אַגראַר־רעפאָרם איז אונבעדינגט נויטיג אַדורכצופיהר׳ען. דערביי מוז אָבער אָבגעהיט ווערען דאָס הייליגע אייגענטום־געזעץ און די רעפאָרם מוז פאָרקומען אויף אַן׳עוואָ־לוציאָנערען אופן און נישט קיין רעוואָ־לוציאָנערען. אין דער הינזיכט בין איך מסכים מיט דעם איצטיגען מיניסטער סטאַניעוויטש.

— ווי איז אייער בעציהונג צום פּאַר־לאַמענט בכלל?

— איך האַלט, אַז דער פּאַרלאַמענט דאַרף זיין אַ רעפּרעזענטאַטיווער, דע־ריבער דאַרף ביי דער נייער וואַהל אָר־דינאַציע געפינען ווערען אַ וועג פון דער אינטעליגענץ און שעפערישע כוחות צו אונזער פּאַרלאַמענט.

— ווי איז אייער שטעלונג צו דער איצטיגער רעגירונג?

— מיר זענען צו דער רעגירונג אין אַ פריינדליכער אָפּאָזיציע.

— און אייער שטעלונג צום מאַרשאַל פּילסודסקי.

מיט׳ן מאַרשאַל פּילסודסקי פערבינדט אונז דער מלוכה־מאָמענט, דער מאַר־שאַל איז דער מאַן, וועלכער קען אונ־טעראָרדנען די אינטערעסען פון איינ־צעלמענש אונטער די אינטערעסען פון דער מלוכה. פּילסודסקי ראַט אויס דאָס שלעכטס. און מאַכט אַ סוף מיט דער סיים־הערשאַפט. אין דער הינזיכט זענען מיר מיט׳ן מאַרשאַל פּילסודסקי.

— אייער שטעלונג, ה׳ פירשט, צו דער יודישער פראַגע?

— איך אַנערקען, אַז אין פּוילען וואוי־נען 30 פּראָצענט נאַציאָנאַלע מינדער־הייט, איך אַנערקען, אַז זייערע פּאָלי־טישע און קולטורעלע בעדערפנישען דאַרפען בעפרידיגט ווערען. דעריבער מוז זיין די צוזאַמענאַרבייט און צוזאַמענ־לעבען מיט די דאָזיגע מינדערהייטען, דאָס איז אַ מלוכה נויטווענדיגקייט. דער־ביי שטעל איך איין תנאי, מיר פער־לאַנגען פון די נאַציאָנאַלע מינדערהיי־טען — לאָיאַליטעט בנוגע דער מלוכה. נאָך עטליכע קלענערע פראַגען און ענט־פערען איז דאָס געשפּרעך פערענדיגט געוואָרען.

אבגעשטעלט דערוויל די אבסטרוקציע אין שטאָט־ראַט.

אריינגעטראָגען א רייה יודישע פאָרשלאַגען, וואָס זענען איבערגעשיקט געוואָרען אין דער בודושעט־קאָמיסיע. — ראַטמאַן נאָוואַצקי זאָגט ניע פאָזוואַלאַם...

(—) צו דער נעכטיגער זיצונג פון שטאָט־ראַט איז געקומען אַ גרויסע צאָהל ראַטמענער און אויך די גאַלעריע איז געווען געדיכט בעזעצט, דער עולם האָט געוואַרט אויף דער ווייטערדיגער אָבסטרוקציע, וועלכע עס פיהרען אָן דער ראַטמאַן האַלענדערסקי און די בונדישע פראַקציע. ס׳איז אָבער גע־ווען אַ שטיקעל ענטוישונג. אויף דער זיצונג פון סעניאָרען־קאָנווענט, וועלכע איז פאָרגעקומען פאַר דער זיצונג פון שטאָט־ראַט איז אָנגענומען געוואָרען דער קאָמפּראָמיס־פאָרשלאַג פון ראַטמ. שווייג, אַז די מאָטיווירונג פון די פערשידענע אויסבעסערונגען צום בודזשעט זאָלען ערשט פאָרקומען נאָכדעם, ווי די בודזשעט־ און פינאַנץ־קאָמיסיע וועט נעהמען צו זיי אַ שטעלונג; דעריבער איז די אָבסטרוקציע דערווייל נעכטען אָפּגע־שטעלט געוואָרען.

אין אָנהויב פון דער זיצונג ווערט אָנגענומען אַ פאָרשלאָג צו העכערען דאָס געהאַלט פון די אָנגעשטעלטע אין דער גאַזאָווניע מיט 10 פּראָצענט. עס ווערט אויך אָנגענומען ראַטמאַן האַ־לענדערסקי׳ס פאָרשלאַג, אַז דער מאַגי־סטראַט זאָל אין פערלויף פון 6 חדשים צושטעלען אַ פּראָיעקט פון אַ נייער גאַ־זאָווניע, אָדער אויסבעסערען די אַלטע.

דער פאָרשלאַג פון ראַטמ. מילמאַן, אַז אין דער גאַזאָווניע זאָלען אויך אָנגע־נומען ווערען יודישע אַרבייטער ווערט אָפּגעוואָרפען.

דאַן טרעט מען צו צו בעטראַכטען דעם בודזשעט פון דער קולטור־ און בילדונגס־אָפּטיילונג: עס רעדען די ראַט־מענער ליכטענשטיין, האַלענדערסקי און שווייג. זיי טראָגען אריין פאָלגענדע פאָרשלאַגען:

ראַטמאַן ליכטענשטיין, אין נאָמען פון „בונד״ און „פּועלי־ציון״: סובסידירען די מדרש־שול מיט 10 800 זלאָטעס און די באָראָכאָוו־שול מיט 9800 זלאָ־טעס, גראָסער ביבליאָטעק 5000 זלאָטיס, ספּאָרט־גרופּען ביי „טאָז״ — 1000 זלאָ־טיס, און דאָס יודישע טעאַטער מיט 20 טויזענד זלאָטיס.

ראַטמ. האַלענדערסקי: סובסידירען די געזעלשאַפט „אָוועגד־קורסען פאַר יודישע אַרבייטער״ מיט 1500 זלאָטיס און די ביבליאָטעק ביי דער זעלבער געזעלשאַפט מיט 3000 זלאָטעס. ראַטמ. האַלענדערסקי לעגט אויך פאָר צו סוב־נומערירען יודישע צייטונגען.

ראַטמאַן שווייג: סובסידירען „התחיה״ מיט 10 טויזענד זלאָטיס, שלום־עליכם־שולע — 10 טויזענד זלאָטעס, „הזמיר״ — 3000 זלאָטעס און די גאַרדאַן־ביבליאָ־טעק — 2000 זלאָטעס.

ראַטמ. מינצבערג האָט נישט גענומען קיין וואָרט, נאָר האָט אַריינגעטראָגען פאָלגענדע פאָרשלאָגען:

העכערען די סובסידיעס פאַר דער האַנדווערקער־שולע פון 2000 זל. אויף 5000 זל.; פון תלמוד תורה פון הרב מייזעל פון 2000 אויף 3000 זלאָטעס. „מחזיקי הדת״ מיט 4000 זל.; „יסודי־התורה״ 3000 זל., מעדעל־שול „בית־יעקב״ (ציגעל־גאַס 24) — 3000 זלאָטעס; תלמוד תורה (בזשושינער 21) — 3000 זל.

די אַלע פאָרשלאַגען זענען אָפּגע־שיקט געוואָרען אין בודזשעט־קאָמיסיע.

ראַטמ. נאָוואַצקי (נ.ד.) נעהמט דער נאָך אַ וואָרט אין נאָמען פון „קלאָ־נאַראָדאָווע״, ער האַלט, אַז דער יודי־שער אינטערנאַציאָנאַל וויל וועלטליכע שולען, דערפאַר וויל ער אָוועק־לעגען די פּלאַקען אויף ביידע לאַגער־קעס. ער בעדויערט שטאַרק דעם ראַט־מאַן שווייג, וועלכער האַלט אויך מיט די יודישע שולען, דער יודישער אינ־טערנאַציאָנאַל וויל שולען מיט דער יודישער שפּראַך, כדי צו גערמאַניזירען פּוילען, אָבער דאָס וועט קיינמאָל נישט זיין, די „קלאָ נאַראָדאָווי״ וועט קיין יודיש־וועלטליכע שולען נישט שטיצען.

מלוכה־פּרעזידענט מאָשטשיצקי און אינערן־מיניסטער גענעראַל סקלאַדקאָווסקי

קומען קיין זגערזש צו דער פייערונג פון 31 פּולק.

נעכטען איז צוריקגעקומען די דעלע־גאַציע, וועלכע איז געפאָהרען פערבע־טען די רעגירונג און מיליטער־מאַכט צו דער פאָהן־פייערונג פון 31 פּולק אין זגערזש.

די דעלעגאַציע האָט בעקומען אין וואַרשאַ אַן׳ענטפער, אַז עס קומט קיין זגערזש: דער מלוכה־פּרעזידענט מאָ־שטשיצקי, אינערן־מיניסטער גענעראַל סקלאַדקאָווסקי, דער פּוילישער אַרצי־ביסקופּ און מצד די יודישע גייסטליכע — דער מיליטערישער פעלד־ראַבינער ד״ר מיזעס. עס קומען אויך אַ רייה גענעראַלען.

פּרעמיער מאַרשאַל פּילסודסקי, וועל־כער איז אויך פערבעטען געוואָרען, וועט נישט קומען צו דער פייערונג.

די מיסברויכען אין לאָדזשער אדרעסען־ביוראָ.

פּרטים ווי אַזוי ס׳זענען ענטדעקט געוואָרען די מאַלווערזאַציעס פון לייטער שיטקאָווסקי.

(ב) ווי מיר האָבען שוין נעכטען מיטגעטיילט איז אין לאָדזשער אַדרעסען־ביוראָ ענטדעקט געוואָרען, אַז דער לייטער פון דעם ביוראָ קאַזימיערז שיטקאָווסקי איז בעגאַנגען אַ רייה מיס־ברויכען, אויף דער אַלגעמיינער סומע פון 40,000 זלאָטעס.

ווי ס׳ווייזט זיך אַרויס, זענען די מיסברויכען ענטדעקט געוואָרען אויף פאָלגענדען אופן:

אין דעם אַדרעסען ביוראָ האָט גע־אַרבייט אַן׳אָנגעשטעלטער לעשניעווסקי, וועלכען שיטקאָווסקי האָט געוואָלט אָפּזאָגען פון פּאָסטען צוליב אַ רע־דוקציע.

איז לעשניעווסקי אַוועק צום רעגי־רונגס־קאָמיסאַר און דערצעהלט, אַז לויט ווי ער ווייסט, בעגעהט שיטקאָוו־סקי כסדר גרויסע מאַלווערזאַציעס און אַז צוזאַמען מיט זיין קאַסירערקע מאַכו־דערסקאַ, שרייבט ער איין אין די בי־כער אומגעהויערע סומעס, וועלכע זע־נען פאַקטיש נישט אויסגעגעבען געוואָ־רען, נאָר פערברויכט געוואָרען דורך שיטקאָווסקי׳ן אויף פּריוואַטע צוועקען.

לעשניעווסקי האָט ווייטער איבערגע־געבען, אַז שיטקאָווסקי פלעגט איהם, לעשניעווסקי׳ן, אָפט שיקען אין שליחות׳ן פאַר זיינע פּריוואַטע געשעפטען און איהם אפילו געשיקט אין פערשידענע שטעט אין פּוילען.

וועגען דעם אַלעם האָט דער רעגי־רונגס־קאָמיסאַר צונויפגעשטעלט אַ פּראָ־טאָקאָל און געשיקט אַן׳אויספאָרשונגס־קאָמיסיע אין אַדרעסען־ביוראָ, די קאָ־מיסיע האָט פעסטגעשטעלט מורא׳דיגע מיסברויכען: אַז שיטקאָווסקי פלעגט פערשרייבען פיקטיווע סומעס אויף אויסגאַבען; פלעגט איינאָרדנען הולאַנ־קעס אין ביוראָ אין די אַרבייטס־שעה׳ן; פלעגט הייסען די בעאַמטע אומנויטיג אַרבייטען איבער׳שעה׳ן און אַליין האָט ער פערשריבען די אויסגאַבען מעהר ווי ס׳האָט בעטראָפען און אויך פאַר זיך גערעכנעט איבער׳שעה׳ן. דערביי פלעגט שיטקאָווסקי די בעאַמטע נישט צאָהלען רעגולער די גאַזשעס און אַליין האָט זיך פערשריבען אַלס פּענסיע אַ סומע פון 1,202 זלאָטיס אַ חודש.

צוליב דעם אַלעם און נאָך א רייה שווערע פערברעכענס, האָט דער אויס־פאָרשונגס־אַמט שיטקאָווסקי׳ן אַרעסטירט. ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז ער האָט אין משך פון עטליכע יאָהר צוגע־נומען פון מלוכה־געלד ביז 40.000 זל. אויך די קאַסירערקע איז נעכטען אַרעס־טירט געוואָרען.

דאָס אַדרעסען־ביוראָ ווערט היינט געלייטעט דורך אַ פונקציאָנער פון רע־גירונגס־קאָמיסאַריאַט.

שטראַפען
אויף ברודיגע פריזיער׳ס.

(מ) דער רעגירונגס־קאָמיסאַר האָט בע־שטראָפט מיט פערשידענע געלד־סומעס אַ רייהע פריזיערס וועלכע האָלטען זיי־ערע געשעפטען נישט אין ריינעם צו־שטאַנד.

דעכער
מוזען פערראַכטען ווערען.

(מ) דאָס לאָדזער קרייז געריכט האָט בעשטראָפט מיט אַרעסט און געלד־שטראָף אַ רייהע ווירטסלייט, וועלכע האָ־בען נישט פערראַכטען די דעכער אין זייערע הייזער.

אַ נייע שול.

(מ) אויף דער לעצטער זיצונג פון מאַגיסטראַט איז בעשלאָסען געוואָרען אויפצובויען אַ נייע „פאָווסעכנע״ שול אין צפון־טייל פון שטאָט — אויף קיעל־מאַ־גאַס.

לאָדזער שערער־אַרבייטער וועלען פערבעסערן זייער לאַגע

שבת איז פאָרגעקומען אין זאַל פון די קלאַסען־פעראיינען (נאַרוטאָוויטשא 50) אַ פערזאַמלונג פון פוילישע, יודישע און דייטשע שערער־אַרבייטער. מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען ציטרי־נאָווסקי און גוטערמאַן אויף יודיש, דעמ. צערבע דייטש און פון דער צענט־ראַלע פון טעקסטיל־פעראיין וואַלטשאַק.

די רעדנער האָבען זיך אָפגעשטעלט אויף דער טרויריגער לאַגע פון די שערער, רייגער און אַנדרעהער. אַמאָל איז דער אַרבייטער־לוין פון די פאַכען געווען זעהר אַ הויכער. נאָר דער אַל־געמיינער קריזיס און אויך דער צופלוס פון נישט גענוג קוואַליפיצירטע אַרביי־טער, האָבען ביסלעכווייז דעם לוין אַראָפגעדרוקט.

כדי אויסצובעסערן די לאַגע פון די שערער, רייגער און אַנדרעהער, לי־בען פאָר די רעדנער, אַז די אַרבייטער פון די צווייגען זאָלען זיך פערשרייבען אַלס מיטגלידער אין די ספעציעלע סעקציעס, וועלכע האָבען זיך איצט גע־גרינדעט ביי די יודישע און דייטשע אָפטיילונגען פון טעקסטיל קלאַסען־פער־איין. אַזאַ ענהליכע סעקציע גרינדעט זיך אויך ביי די פוילישע אַרבייטער. די בעזונדערע סעקציעס זאָלען צווישען זיך שאַפען אַ געמישטע קאָמיסיע, וועל־כע זאָל פערטיידיגען אַלעמענס אינטע־רעסען.

דורך אָנ׳אָפשטימונג האָבען די פער־זאַמעלטע אויסגעדריקט זייער גרייטקייט אָנטיילצונעהמען אין דער אָרגאַניזיר־אַרבייט פון די סעקציעס.

אין די אַפטייקען.
הייגטיגע נאַכט דיזשורען.

(§) הייגט, דאָנערשטאָג, דיזשורירען ביינאַכט פאָלגענדע אַפטייקען: מ. ליפּיעץ (פעטריקאָווער 193), ע. מילער (פעטריקאָווער 46) ו. גראָשקאָווסקי (קאָנסטאַנטינער 17), ק. גערטנער (צע־גיעל.יאַנאַ 64), ה. גיעוויעראָווסקי, (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 37), ס. יאַנקעלע־וויטש (אַלטער מאַרק 9).

„גמילת־חסדים״־קאַסע אין זגיערזש.

זגיערזש, 16. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין זגיערזש איז געגרינדעט געוואָרען אַ „גמילת־חסדים״ קאַסע.

פאָרזיצער פון דער נייער געזעלשאַפט איז דער בעקאַנטער יודישער פאַבּרי־קאַנט ה׳ איינער. סעקרעטאַר — ראַטמאַן מאָרגענשטערן.

פון מיליטער־געריכט.

פּראָצעס פאַר דעזערציע.

(§) נעכטען האָט מיליטער־געריכט בעטראַכט דעם פּראָצעס פון 27 יעהרי־גען יוזעף אשטשעגדא אָסטאַנדרא, אַ זעל־נער פון 31 טען פולק אין לאָדז, וועל־כער איז בעשולדיגט געוואָרען אין דע־זערציע פון פולק.

אָשטשעגדאַ איז טער׳משפט געוואָרען אויף 1 יאָהר מיט 10 חדשים טורמע, און איז דערנידעריגט געוואָרען צו די 2־טע קאַטעגאָריע זעלנער.

סאָוויעטען־קויפען נישט אין לאָדז קיין סחורות פאַר כינע.
עטינגאָן איז וועגען דעם ענ״ו נישט איינגעלאַדענט געוואָרען קיין וואַרשאַ.
„וואָניעשטאָרג״ ווערט נאָך לעת עתה נישט אָפגעשאַפט.

אין אַ רייהע אויסלענדישע און אינ־לענדישע ציימונגען האָט זיך בעוויזען אַ ידיעה, אַז דאָס פּאָליטישע ביוראָ אין מאָסקווע האָט בעשלאָסען אינגאַנצען אָפצושאַפען דעם „וואָניעשטאָרג״ און אויך צוריקצונעהמען די נאַציאָנאַליזירטע הייזער די פריהערדיגע ווירטסלייט. די דאָזיגע ידיעה האָט שוין געהאַט אַ פּראַקטישע ווירקונג אויף די אויסלענ־דישע בערזעס, בעזונדער אויף דער פּאַריזער, וואו דער קורס פון די רוסי־שע פּאַפּירען האָט זיך שטאַרק גע־הויבען.

וועגען דעם האָט די סאָוויעטישע האַנדעלס־פערטרעטונג געגעבען פאָלגענ־דע ערקלערונג:

די ידיעות זענען נישט קיין אמת׳ע. אָפשאַפען דעם „וואָניעשטאָרג״ וואָלט גלייכצייטיג געהייסען דאָס אָפשאַפען פון דעם מאָנאָפּאָל פון האַנדעל מיט אויסלאַנד. דאָס וואָלט שוין דאַן געווען אַ לעזונג פון אַ וויכטיגער פּרינציפּיע־לער פראַגע, וואָס וואָלט געקאָנט ציהען נאָך זיך אַן׳ענדערונג פון גאַנצען סאָ־וויעטישען ווירטשאַפטליכען סיסטעם.

מיט אַ געוויסער צייט צוריק האָט מען בעטראַכט אין מאָסקווע די פראַגע וועגען פעראייניגען דעם „וואָניעשטאָרג״ מיט׳ן האַנדעלס־קאָמיסאַריאַט, אָבער איצט האָט מען שוין וועגען דעם אויפ־געהערט צו טראַכטען.

די פראַגע וועגען אָפשאַפען אינגאַנ־צען דעם „וואָניעשטאָרג״ אין בכלל איצט נישט אַקטועל אין סאָוויעט־רוסלאַנד.

וואָס שייך דער ידיעה, אַז די האַנ־דעלס־פערטרעטונג אין וואַרשאַ האָט בעשלאָסען אין פּוילען אויפצוקויפען פיל סחורות און אַוועקשיקען קיין סאָוויעט־רוסלאַנד און כינע, געהער דאָס צו די פאַלשע ידיעות מיר קויפען אין יעדען לאַנד גאָר אַנדערע סחורות. דאָס, וואָס עס שטעלט אונז צו ענגלאַנד, וואָלטען מיר נישט געקאָנט בעקומען אין פּוילען. אמת, אין משך פון די לעצטע חדשים האָבען זיך פערגרעסערט די בעשטע־לונגען אין פּוילען, אָבער דאָס האָט קיין שייכות נישט מיט וועלכע עס איז פּאָליטישע סיבות.

אויך די ידיעה, אַז די סאָוויעטישע האַנדעלס־פערטרעטונג האָט איינגעלאַדען ה׳ עטינגאָן אין צוזאַמענהאַנג מיט די גרעסערע בעשטעלונגען פאַר כינאַ איז נישט אמת. ה׳ עטינגאָן האָט מיט אונז אָפגעשלאָסען קאָנטראַקטען וועגען צו־שטעלען סחורות און מיר שטעהען מיט איהם אין האַנדעלס־בעציהונגען. ה׳ עטינגאָן קומט זעהר אָפט צו פאָהרען קיין וואַרשאַ, כדי אָפצורעכענען זיך מיט אונז.״ אויך דאָס מאָל איז ער איינגע־לאַדען געוואָרען, אָבער די דאָזיגע איינ־לאַדונג שטעהט נישט אין קיין שום צוזאַמענהאַנג מיט די ידיעות, וואָס ווע־רען וועגען אונז פערשפּרייט אין דער פּרעסע.

מסחר צווישען לאָדז און ווייטען מזרח
לאָדזער פאַבּריקאַנטען און סוחרים געפאָהרען צו דער קאָנפערענץ אין האַנדעלס־מיניסטעריום.

(־) אויף הייגט האָט דער האַנדעלס־מיניסטער קוויאַטקאָווסקי גערופען קיין וואַרשאַ אַ קאָנפערענץ פון לאָדזער פאַב־ריקאַנטען, וועגען אָ׳גאַניזירען דעם האַנדעל מיט׳ן ווייטען מזרח.

צו דער דאָזיגער קאָנפערענץ פאָה־רען אַ ויס מצד די לאָדזער פאַבּריקאַנ־טען, די ה״ה: ד״ר בידערמאַן, גראָה־מאַן, באַרטשינסקי, פּרעזעס באַביאַצקי און ליבראַן מצד דעם סוחרים־פעראיין (פעטריקאָווער 73) — ה״ה: עפּינגאָן און ד״ר זאַקס. און פון צענטראַלען סוחרים־פעראיין (פעטריקאָווער 10) דעפּ. ד״ר ראָזענבלאַט, סענאַטאָר מענדעלסאָן, פּרעזעס שיק, וויצע פּרעזעס פּיאַהל־ך און אינזש. נ. פּראַשקער.

דער טעקסטיל־שטרייק אין לאָדז
טאָר נישט דערלאָזען ווערען.
קאָנפערענץ אין דער לאָדזער וואָיעוואָדשאַפט.

(ס) אין דער לאָדזער וואָיעוואָד־שאַפט איז נעכטען פאָרגעקומען אַ קאָנ־פערענץ מיט׳ן פערטרעטער פון וואָיעוואָד־שאַפט, רעגירונגס־קאָמיסאַר, פאָרשטעהער פון דער פּאָליציי און אַרבייטס־אינספעקטאָר. ריאַט וועגען דער אַקציע פון די טעק־סטיל־אַרבייטער פאַר אַ לוין הוספה.

נאָכ׳ן אויסהערען די בעריכטען פון אַרבייטס־אינספעקטאָר איז בעשלאָסען געוואָרען צו ווירקען אויף ביידע צדדים—סיי אויף די פאַבּריקאַנטען, סיי אויף די אַרבייטער — אַז ס׳זאָל דער־גרייכט ווערען אַ הסכם, און ס׳זאָל נישט קומען צו אַ שטרייק.

באַנקעט לכבוד דער א״י דעלעגאַציע

אין „הזמיר״ איז דינסטאָג ביינאַכט פאָרגעקומען אַ באַנקעט לכבוד דער א״י דעלעגאַציע, וועלכע האָט געווילט אין לאָדז.

פאַר׳ן אָפיציעלען טייל האָבען די סאָליסטען פון „הזמיר״ כאָר ה׳ לעווין און פּרל. שניידעמיהל געזונגען אייניגע לידער ביי דער קלאַוויר־בעגלייטונג פון פּרל. לאַקס.

דעם באַנקעט האָט געעפענט דעפּ. ד״ר ראָזענבלאַט. דער רעדנער האָט אויסגעדריקט די האָפנונג, אַז די דעלע־גאַציע וועט, צוריקקומענדיג קיין א״י, קענען פערזיכערען די בויער פון דעם לאַנד, אַז די סאָלדאַטען, וואָס שטעהען אין דער סאָדערשטער פּייער־ליניע, אַז הינטער זיי איז דאָ אַ קרעפטיגע און הילפס־גרייטע רעזערוו־מחנה.

דאַן האָבען גערעדט: ראַטמאַן ביאַלער ד״ר עיגנבערג, פרוי גאָלדבערג (הזב־רעאיש), ד״ר י. פרענקעל (העברעאיש), ה׳ צבי לעוו פון ביאַליסטאָק, וועלכער האָט געבראַכט אייניגע אינטערעסאַנטע פּערנלייכען און משל׳ם, ה׳ קאָהן, א. פּאַדלישעווסקי, ה׳ לימאַן (וואַרשאַ) און ה׳ לעוו. דער לעצטער האָט ביי דער געלעגענהייט איבערגעגעבען דעם ד״ר ש. לעווין אַן׳אַדרעס, וועלכער איז פאַר איהם אויסגעפערטיגט געוואָרען מיט אַ רייהע יאָהרען צוריק.

די רעדנער האָבען אָנגעוויזען אויף די אויפגאַבען, וועלכע די דעלעגאַציע האָט זיך געשטעלט מיט איהר קומען קיין פּוילען.

אויף די רעדעס האָבען געענטפערט די מיטגלידער פון דער דעלעגאַציע: הרב אסטראָווסקי (העברעאיש), ה׳ טשערנאָוויטש (העברעאיש), ה׳ בּאַראַוואי און צום סוף ד״ר שמריהו לעווין. די רעדעס, בפרט פון ד״ר לעווין, זענען געווען זעהר גייסטרייך, פול מיט אָרי־גינעלע געדאַנקען, אויסגעדריקט אין אַ זעהר שעהנער פאָרם און האָבען גע־מאַכט אויף די אַנוועזענדע אַ זעהר טיפען איינדרוק.

צום סוף האָבען ד״ר ברוידע און ה׳ גוטערמאַן געדאַנקט דער דעלעגאַציע. דער באַנקעט האָט זיך געענדיגט מיט געזאַנג פון „התקוה״.

דייטש טעאַטער. דירעקציע: זעמאַן.

הייגט, דאָנערשטאָג, 8.30 אַ זייגער אָוונד בענעפיס פון בערימהטען אַרטיסט קאַרל נעסטלבערגער. סווערט געשפּילט אַ פּרעמיערע!

„פריהלינגס־לופט״

אָפּערעטע אין 3 אַקטען פון שטרויס, מיט׳ן אָנטייל פון גאַנצען אַנסאַמבל.

יוליוס אַדלער פיהרט מאָרגען אויף אַ פּרעמיערע.

דער לאָדזער יודישער טעאַטער־עולם האָט זיך שוין צוריק איינגעבירגערט אין „סקאַלאַ״־טעאַטער. די סיבה דער־פון איז־יוליוס אַדלער. יוליוס אַדלערס פאָרשטעלונגען, וועלכע קומען פאָר נאָר איינציגע מאָל אין וואָך, זענען פערוואַנ־דעלט געוואָרען אין אמת׳ע יום־טוב־טעג און ס׳איז דעריבער קיין וואונדער נישט. אַז דאָס טעאַטער איז אויף אַלע פאָרשטעלונגען איבערפולט.

מאָרגען, פרייטאָג, דערלאַנגט יוליוס אַדלער אַ נייעס: אַ פּרעמיערע מיט גע־זאַנג און טענץ. ס׳ווערט אויפגעפיהרט „דער בלינדער מאָלער״, אַן אַמעריקאַ־נער שלאַגער.

מאַסקען־באַל
אין „שאָו״.

איבערמאָרגען, שבת, קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע־זאַל דער טראַדיציאָנעלער מאַסקען־באַל פון דער געזעלשאַפט „שאָו״.

דער מאַסקען־באַל זאָגט־צו צו זיין זעהר אינטערעסאַנט און וועט ווי פאָר־יאָהרען אויך היי־יאָהר איבערלאָזען אַ גוטען איינדרוק.

ס׳איז כדאי צו שטיצען די דאָזיגע וויכטיגע אינסטיטוציע און־געהן אויפ׳ן מאַסקען־באַל.

דער גרויסער
מאַס־קען־באַל
פון דער
יודישער פרעסע
מיט דעם רייכען און פערשידענאַרטיגען אַרטיסטישען פּראָ־גראַם און איבעראַ־שענדע אַטראַקציעס, ווערט פאַרקומען
ד׳ 26־טען פעברואַר
אין
„אימפעריאַל“

הייגטיגער בענעפיס
פון אַרטיסט נעסטלבערגער.

דער אין לאָדז בעליבטער אַרטיסט און טענצער פון דייטשען טעאַטער ה׳ נעסטלבערגער פייערט הייגט, דאָנער־שטאָג, זיין אַרטיסטישען יום טוב

ס׳קומט פאָר זיין בענעפיס, צו וועל־כען ס׳ווערט צוגעגרייט די שעהנע אָפּערעטע „פריהלינגס לופט״

אין דער אָפּערעטע וועלען אַלע אַר־טיסטען פון דייטשען טעאַטער אַרויס־טרעטען אין די בעסטע ראָלען און זיך בעווייזען אין אַ בעזונדערער פּראַכט. דער בענעפיציאַנט אַליין, ה׳ נעסטל־בערגער, גרייט צו גאָר בעזונדערע אי־בערראַשונגען סיי פון וואָקאַלישען, סיי פון כאָרעאָגראַפישען געביט: ער וועט זינגען און טאַנצען, ווי נאָך קיינמאָל.

מאַסקען־באַל
לטובת דעם „בית היתומים״.

דאָס „בית היתומים״ (זגערזשער 40) אָרדענט איין הייגטיגען שבת צו נאַכט אַ מאַסקען־באַל אין זאַל פון „אימפעריאַל״

סא׳ז איבריג צו דערמאָנען, אַז דאָס בית היתומים אויף זגערזשער 40 איז איינס פון די מוסטערהאַפטע אַנשטאַל־טען פון יתומים־פערזאָרגונג פון אונזער שטאָדט.

ביים הייגטיגען טאָג געפינען זיך אין דעם יתומים־הויז 75 קינדער וועל־כע בעקומען אַ נאַציאָנאַל־רעליגיעזע ערציהונג.

דאָס יתומים־הויז האָט לעצטענס ערברייטערט די טעטיגקייט, ס׳זענען אויסגעפערטיגט געוואָרען נאָך אייניגע לאָקאַלען מיט אַלע נויטיגע מאָדערנע היגיענישע איינריכטונגען.

ס׳איז צו ערוואַרטען, אַז דאָס יודישע לאָדז וועט געהעריג אָפּשאַצען די וויכ־טיגקייט פון דער סימפּאַטישער אינסטי־טוציע, און וועט נעמען אַ וואַרימען אָנטייל אין דעם מאַסקען־באַל.

ווען מיר וועלען נאָך צוגעבען, אַז אַ חוץ דעם וויכטיגען ציל, וועט אויך אויף דעם מאַסקען־באַל פאָרקומען פער־שידענע אַטראַקציעס, און דער צוגענג־ליכער פּרייז פון די בילעטען דאָס אַלץ צוזאַמען גאַראַנטירט דעם מאַטעריעלען ערפאָלג.

וועגען דער אקציע פון פערבינדען
די עמיגראַנטען מיט זייערע קרובים מעבר-לים.
מיטטיילונג פון „היאַס-עמיגדירעקט

אין איינקלאַנג מיט די בעשלוסען, וואָס זענען לעצטענס אָנגענומען געוואָרען דורכ'ן „היאַס" אין אַמעריקאַ, איז „היאַס-עמיגדירעקט" אין אייראָפּע צוגעטרעטען אָרגאַניזירען די ענגע פערבינדונג צווישען די יודישע עמיגראַנטען און זייערע קרובים מעבר לים.

ביי די איצטיגע אויסערסט בעגרעניצטע עמיגראַציע-מעגליכקייטען מוז אויסגענוצט ווערען יעדער שאַנס. פיל עמיגראַנטען פון מזרח-אייראָפּע וואָלטען נעוויס געקאָנט מיט ערפאָלג עמיגרירען, ווען מען וואָלט אויף אַן אָרגאַניזירטען אופן אויפגעמונטערט זייערע קרובים אין אַמעריקאַ מיטצוהעלפען זיי איבערצופאָהרען און איינאָרדנען זיך אין אַ וואַסער נישט איז לאַנד. אַנשטאָט שיקען מאָנאַטליכע געלד-שטיצע דעם קרוב אין אייראָפּא יאָהרענלאַנג, קאָן דער אַמעריקאַנער ק־וב דורך אַן איינמאָליגער אָנשטרענגונג, העלפען ראַדיקאַל זיינע אייגענע אין אייראָפּע.

אין די פאַלען, ווען די בעטרעפענדע פערזאָנען אָדער פאַמיליעס קאָנען אויסוואַנדערן, וועט דער „היאַס-עמיגדירעקט" דורך דער אָרגאַניזירטער פערבינדונג מיט'ן קרוב מעבר לים מיטהעלפען דעם עמיגראַנט אויסצוואַנדער־ן און איינאָרדנען זיך אין דער נייער היים. צו דעם שטעלט זיך „היאַס-עמיגדירעקט" אין פערבינדונג מיט די יודישע אָרגאַניזאַציעס אין די עמיגראַציע-לענדער, ווי למשל: קאַנאַדע, אַרגענטינע, בראַזיליען, אויסטראַליען א. א. וו. פאַר די עמיגראַנטען, וואָס ווילען פאָהרען קיין פאַלעסטינע, וועט דער „היאַס-עמיגדירעקט" אַרבייטען אין קאָנטאַקט מיט דעם אימיגראַציע-דעפּאַרטאַמענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע דאָרט.

אין די פאַלען, וואו עס וועט זיך אַרויסווייזען, אַז דער פערעגיסטרירטער האָט נישט קיין שום מעגליכקייט צו עמיגרירען, וועט די אונטערשטיצונג פון זיינע קרובים פערווענדעט ווערען אויף אינסטרוקטיווער הילף אויפ'ן אָרט צו דעם צוועק וועט זיך „היאַס עמיגדירעקט" שטעלען אין פערבינדונג מיט די דערצו בערופענע יודישע אָרגאַניזאַציעס. —

מען דאַרף ערוואַרטען, אַז די דאָזיגע אינטענסיווע פערבינדונג מיט די קרובים, וואָס איז איינע פון די וויכטיגסטע פאָרמען פון אָרגאַניזירטער עמיגראַציע, וועט אין אַ געוויסער מאָס פערגרעסערען די עמיגראַציע-מעגליכקייטען פאַר דער יודישער מאַסע, וועלכע ווערט פון יאָהר צו יאָהר אַלץ קלענער, אינדערצייט ווען די עמיגראַציע-בעדערפעניסען ווערען וואָס אַמאָל שטאַרקער. —

אין אַלע ענינים, וואָס זענען נוגע דעם פערבינדען עמיגראַנטען פון פוילען מיט זייערע קרובים מעבר לים, דאַרף מען זיך ווענדען צו דער יודישער צענטראַלער עמיגראַציע-געזעלשאַפט אין פוילען אָדער איהרע אָפּטיילונגען אין דער פּראָווינץ.

צענטראַל-ביוראָ פון דער געזעלשאַפט — וואַרשאַ, מוראַנאָווסקאַ 34.

אין לאָדז — פּאָלודניאָוואַ 8.

פייערליכע ערעפנונג פון „לינת הצדק" אין פאַביאַניץ.
(פון אונזער פאַביאַניצער קאָרעספּאָנדענט).

שבת, אין אָוענד איז אין פאַביאַניצער קהלה-זאַל פאָרגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון „לינת הצדק".

די פייערונג עפענט דער פּרעזעס ה' ו. מאַנדעל, וועלכער האַלט אַ לענגערע רעדע ווי ער דאַנקט די געזעלשאַפט „טאָז" פאַר די הילף וואָס זי האָט געגעבען דעם פעראיין. ד"ר שענקער נעמט איבער דעם פאָרזיץ. דער סעקרעטאַר ה' שיניצקי לעזט דעם בעריכט פון וועלכען עס ווייזט זיך אַרויס, אַז דער פעראיין צעהלט 500 מיטגלידער און ערטיילט מילך און אייער יצדען אָרימען-קראַנקען דאַן הייבען זיך אָן די בעגריסונגען: אין נאָמען פון יודישע ראַטמענער: ראַטמ. — שטערן; פון די קהלה — יאַקובאָוויטש; פון האַנדווערקער — ברעסלער; פון פאַבריקאַנטען-פעראיין — ליפּקע; פון קליינהענדלער-פעראיין — אַבּראַמאָווסקי.

צום סוף איז איינגעאָרדענט געוואָרען אַ באַנקעט און עס איז אויפ'ן אָרט געזאַמעלט געוואָרען 2,000 זל. לטובת דעם פעראיין.

יורידישע עצות.
אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" ענטוואָרטען אויף יורידישע אָנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

בײַם דערלאַנגען אַן אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופאָן פון דער ראַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופאָן וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 7.. פעברואַר 1927.

4035. זאַלצמאַן.

אויב איהר האָט געדונגען דעם לאָקאַל אויף אַ פאַפיר-געשעפט. קאָנט איהר איצט נישט עפענען קיין גאַסט-האַנדעל, ווייל אַזאַ ענדערונג בעשווערט די וואוינונגס-אומשטענדען. דער הויזוויירט קאָן אויף דעם סמך בעקומען געגען אייך אַן עקסמיסיע.

4036. אַ פריזיר.

איהר דאַרפט צאָהלען דעם 1. קוואַרטאַל פון ל. י. 72 פּראָצ. און אויפ'ן חשבון פון די אויסגאַבען 3 פּראָצ., וואָס בעטרעפט ביי 300 רובל גרונד דירה-געלד צוזאַמען 149 זל. 63 גר.

4037. אַ לעזער פון גרינעם מאַרק.

הגם איהר האָט נישט קיין גרויסע שאַנסען, אַז אייער בקשה וועט בעפרידיגט ווערען פונדעסטוועגען דאַרפט איהר זיך ווענדען צו דער מיליטער-מאַכט וועגען אַזאַ ערלויבניש. אין ערגסטען פאַל וועט איהר זיך בעמיהען וועגען אַן ערלויבניש אָנצונעמען אַן אַנדערע בירגערשאַפט.

4038. שלאָמאָוויטש.

עס איז נישט פאַרהאַן אַזאַ געזעץ, לויט וועלכען 2 ברידער ווערען נישט גענומען צו מיליטער-דינסט. אויב די געזעצליכע אומשטענדען זענען פאַרהאַן, קאָן מען מאַכען אויף איינעם פון זיי אַן אַפּעקונסטוואָ.

4039. אַ לעזער פון וואָלטשאַנסקאַ.

דאָס איבערשרייבען דעם פּאַטענט און דעם אינווענטאַר אויף אַ צווייטעס נאָמען בעפרייט נאָך נישט די אונטערנעמונג פון דער פליכט צו צאָהלען די פערלעגענע חוב'ת.

4040. פ. ל.

לויט'ן 82 אַרט פון אוסטאַוו וועגען דער ציווילער פּראָצעדור וועט דאָס געריכט פון אייגענע איניציאַטיוו נישט ווענדען זיך ווענדען אין די אַנגעוויזענע אינסטאַנצען נאָך אינפאָרמאַציעס, נאָר דער פעראינטערעסירטער צד מוז אַליין פאָרשטעלען די געהעריגע בעווייזען, אויף וועלכע ער פעררופט זיך.

4041. אַ לעזער פון זשאַבּיאַ גאַס.

אויב אייער זוהן האָט זיך רעגיסטרירט אין פּוילישען קאָנסולאַט אין יאָהר 1920, דראָהט איהם נישט קיין שום שטראָף.

4042. י. פּראַוו.

נישט וויכטיג דער אומשטאַנד, צו איהר האָט זיך געפונען בעת די פערהאַנדלונגען אין געריכטס זאַל אָדער נישט, קוים האָט דאָס געריכט אייך נישט אויפגעפאָדערט צו געבען ערקלערונגען, ווערט דער ווירדאַק בעטראַכט פאַר אַ זאַאָטשני.

4043 ל-ן.

קיין שום מיסצערשטענדניש מיט די סעקוועסטרירטע בילדער קאָן נישט פאָרקומען, ווייל דער קאָמאָרניק מוז אין פּראָטאָקאָל גאָטירען ווי גרויס די בילדער זענען, וואָס פאַרע איינהאַלט זיי האָבען און פון וועלכען אַרטיסט זיי זענען געמאָלען.

4044. אַ הויזבעזיצער פון פּאָלודניאָוואַ

בלויז פאַר אַ שטייער-חוב קאָן מען צוטרעטען צו דער היפּאָטעק אָבער נישט פאַר קיין שטראָף.

4045. ל. ל. פון דרעווגאָווסקאַ.

איהר מוזט זיך ווענדען אין זעלבען געריכט אויף וועמענס אורטייל איהר לאַנגט אַן אַפּעלאַציע, אַז מען זאָל אייך צוריקשטעלען דעם טערמין. פערשטעהט זיך, אַז איהר דאַרפט זיך פעררופען אויף די סבות, וועלכע האָבען גורם געווען די פערשפעטיגונג.

פון דער עלעקטראָווניע

אין משך פון 1925 יאָהר האָט סען אין לאָדז פערברויכט עלעקטריע-ענערגיע אויף אַ סכום פון 41 מיליאָן קילאָוואַט.

אין יאָהר 1926 דאַגעגען איז דער פאַברויך פון עלעקטריע-ענערגיע געשטיגען ביז אויף 49 מיליאָן 680 טויזענד קילאָוואַט.

די שטייגערונג פון עלעקטרישען פערברויך איז ערשט איינגעטרעטען אין פערלויף פון צווייטען האַלבען יאָהר 1926, בעת אין ערשטען האַלבען יאָהר איז דער פערברויך פון עלעקטרי געוועזען אַ פיל נידעריגער, ווי פון ערשטען האַלבען יאָהר 1925.

דעם 31 דעצעמבער 1925 האָט די לאָדזער עלעקטרישע געזעלשאַפט געצעהלט נאָר 26575 שטראָם-אַבאָנאַמענטען, וואָרענד דעם 31 דעצעמבער 1926, האָט זי געצעהלט 36,878 אַבאָנאַמענטען — אַ שטייגערונג אַלזאָ מיט 38,8 פּראָצ.

די אויבענגעבראַכטע ציפערען בעווייזען, אַז די היגע עלעקטראָווניע, פערדינט וואָס אַמאָל מער די אַנערקענונג פון דער היגער בעפעלקערונג, און זי זוכט, וואָס אַמאָל מעהר מיט איהר פערבינדונגען.

דעם אויבענדערמאָנטען רעזולטאַט פון דער פערגרעסערטער צאָהל עלעקטרי-קאָנסומענטען, איז צו פערדאַנקען די איינפיהרונג פון אַ ספּעציעלען טאַריף פאַר קלענערע „עלעקטרי-אָפּנעמער — דעם, אַזוי גערופענעם „אַגראַניטשניק" אויסערדעם אַרבייט די היגע עלעקטראָווניע אויס ספּעציעלע פערגינסטיגונגס-טאַריפען, פאַר הויז-שטראָם, ווי למשל: פּרעס-אייזען'ס, אייזערן קאָך-אַפּאַראַטען א. ד. ג.

די עלעקטראָווניע שטעלט גלייכצייטיג אָפּ די אויבענדערמאָנטע טבשירים אין שטוב אַריין געגען לאַנג-טערמיניגע ראַטען-אָפּצאָהלונגען.

היות ווי די שטייגערונג פון עלעקטרישען פערברויך, האָט אויך אָנגעהאַלטען כסדר אין משך פון גאַנצען חודש יאַנואַר ה. י. האָט די פערוואַלטונג פון דער לאָדזער עלעקטרישע-אַקציען-געזעלשאַפט בעשלאָסען דעם מאַקסימאַל-טאַריף פאַר בעלייכטונגס-שטראָם צו ערמעסיגען, כאָטש אויפ'ן גרונד פון די קאָנצעסיע פאַראַגראַפען, קען דער ביז איצט בערעכענטער פּרייז פאַר שטראָם נישט ערמעסיגט ווערען. אַזויערנאָך, וועט די היגע עלעקטראָווניע ביים ערלעדיגען די חשבונות פאַר בעלייכטונגס-שטראָם, בערעכענען נאָר 85 גראָשען פאַר 1 קילאָוואַט, אַנשטאָט די ביז איצטיגע 90 גר. פאַר אַ קילאָוואַט און ביי באַלדיגער איינצאָהלונג, ביים אינקאַסענט — נאָר 76 גראָשען אַנשטאָט די ביז איצטיגע 80 גר.

די אויבענדערמאָנטע ערמעסיגונגען זענען נאָר הל פאַר קאָנסומענטען פון בעלייכטונגס-שטראָם; זי איז אָבער נישט הל אויף יענע שטראָם-פערברויכער, וועלכע האָבען אַן „אַגראַניטשניק" אָדער האָבען אַ ספּעציעלען טאַריף, לויט אַ ספּעציעלען קאָנטראַקט-אָפּמאַך מיט דער עלעקטראָווניע.

די הנחות וועלען גענומען ווערען אין אַכט ביים אויסשטעלען די רעכענונגען, אָנהויבענדיג פון 16, פעברואַר ה. י.

אין פאַל אָבער, אַז דער שטראָם-פערברויך זאָל אין דער צוקונפט פערקלענערט ווערען, בעהאַלט זיך די עלעקטריציטעט'ס-געזעלשאַפט דאָס רעכט דעם פּרייז, עווענטועל צו העכערען.

די, וועלכע אזעוו האָט פערראַטען.
לויט די זכרונות פון באָרים סאַווינקאָוו.

(12

„ווען מען האָט אונז אַרעסטירט — האָט אונז סאַזאָנאָוו געשריבען פון טורמע, — איז דאָס סנים ביי מיר געווען אינגאַנצען פערבלוט'גט. און מיר האָט זיך אויסגעוויזען, אַז די אויגען קריכען ביי מיר אַרויס פון די לעכער. איך בין געווען אַזוי פערוואונדעט, אַז איך קען נאָך ביז איצט נישט פערשטעהן ווי אַזוי איך בין געבליבען לעבען. פון לינקען פוס האָט עס מיר אָפּגעריסען צוויי פינגער און די גאַנצע פּיאַטע איז צו'מזיק'ט. די אַגענטען פון דער „אָכראַנקע" האָבען זיך פערשטעלט פאַר דאָקטוירים און אַלע מאָל האָבען זיי מיך אויפגעוועקט און מיר געהאַלטען אין איין דערצעהלען די שוידערליכסטע זאַכען וועגען דעם אויפרייס. אויף סיקאָרסקי'ן אָדער ווי זיי האָבען איהם גערופען „דאָס יודעל", האָבען זיי רק געמאַכט בלבולים און מיט אַלע מעגליכקייטען געפרובט מיר איינרעדען, אַז ער גיט אַלעמען אַרויס און דערצעהלט אַלעס וואָס ער ווייס. *) פאַר מיר זענען זייערע בלבולים אויף סיקאָרסקי'ן געווען דאָס ערגסטע אָפּקומעניש!

וואָס זאָל איך אייך זאָגען, חברים? דער שוגא איז זעהר געמיין און ווען מען פאַלט צו איהם אין די הענד אַריין אַ פערוואונדעטער איז כפנות. גיט דאָס איבער אַלעמען אויף דער פרייהייט. זאָל מען דאָס וויסען און געדענקען. זייט געזונד טייערע חברים אַ גרוס דער אויפגעהערגעטער זון — דער פריי היים!

„טייערע ברידער-חבר־ים! מיין דראַמע האָט זיך געענדיגט. איך ווייס נישט, צי איך האָב גוט דורכגעפיהרט מיין ראָלע ביז צום סוף; איך דאַנק אייך זעהר דערפאַר, וואָס איהר האָט מיר אַרויסגעוויזען אַזוי פיל צוטרויען. איהר האָט מיר געגעבען די מעגליכקייט צו האָבען אַזאַ גרויסען גייסטיגען פערגעניגען, וואָס האָט צו זיך קיין גלייכען נישט אויף דער גאַנצער וועלט, און אָט דאָס גרויסע פערגעניגען האָט אין גאַנצען פערדרוקט אין אַ ווינקעל די שרעקליכע ליידען, וואָס איך האָב געדאַרפט איבערטראָגען נאָכדעם ווי איך האָב פלעווען דער'הרג'עט.

„אַזוי שנעל ווי איך בין געקומען צו זיך נאָך דער אָפּעראַציע, האָב איך פרייער אָפּגעאָטעמט. ענדליך איז געקומען אַ סוף. איך האָב געפיהלט ווי צו זינגען און שרייען פאַר גרויס פרייד.

„ווען די באָמבע האָט אויפגעריסען, בין איך אומגעפאַלען אויף דער ערד און פערלוירען דעם בעוואוסטזיין. ווען איך בין געקומען צו זיך, האָב איך אַליין נישט געוואוסט ווי ערגסט איך בין פערוואונדעט; דאַן איז מיר איינגעפאַלען זיך אַליין צו דערשיסען, אָבער נישט אַריינפאַלען צו דער פּאָליציי אין די הענד, אָבער איך בין געווען אַזוי שוואַך, אַז די האַנד האָט נישט געקענט גרייכען דעם רעוואָלווער.

„האָט מען מיך געכאַפּט ווי אַ געפאַנגענעם. עטליכע טעג נאָכאַנאַנד האָב איך גערעדט פון היץ. דריי וואָכען האָט מען מיר פון די אויגען נישט אַראָפּגענומען די באַנדאַזשען, צוויי מאָנאַטען בין איך געלעגען אין בעט און מיט קיין אבר נישט געקענט ריהרען און מען האָט מיך געהאָרעוועט פונקט ווי אַ קינד.

„די פּאָליציי האָט זיך, װאָס פערשטעהט זיך, בענוצט דערמיט וואָס איך בין אַזוי אומבעהאָלפען, די אַגענטען פון דער „אָכראַנקע" האָבען זיך אונטערגעהערט ווען איך האָב גערעדט פון היץ; זיי האָבען געמאַכט דעם אַנשטעל פון דאָקטוירים און פעלדשערס און אַלע מאָל, ווי איך בין נאָר אַנטשלאָפען געוואָרען, האָבען זיי מיך געוועקט. עס איז זיי גאָרנישט נמאס געוואָרען מיר צו דערצעהלען די שרעקליכסטע און שוידערליכסטע זאַכען ווי אַזוי די באָמבע האָט אויפגעריסען. דאָס האָבען זיי געטון כדי איך זאָל ווערען אויפגערעגט און זאָל זיך פערלירען... אויף סיקאָרסקי'ן האָבען זיי אויסגערעדט דאָס ערגסטע; זיי האָבען מיר אַלץ געוואָלט איינרעדען, אַז ער איז געוואָרען אַ מסור און אַז צוזאַמען מיט איהם האָט מען אַרעסטירט נאָך אַ ביאַליסטאָקער יוד, וועלכער איז געווען אָנגעטון אין אַ פּוילישען מאַנטעל.

„צום גליק אָבער האָט זיך די אַגענטען פון דער „אָכראַנקע" נישט איינגעגעבען עפּעס אַרויסצוקריגען פון מיר. מיר דוכט זיך, אַז איך געדענק אַלעס, וואָס איך האָב גערעדט פון היץ. איין פערברעכען האָב איך יאָ בעגאַנגען — איך האָב געזאָגט ווי איך הייס. דריי וואָכען געשוויגען און דערנאָך זיך דאָך אַרויסגעכאַפּט מיט אַן איבעריג וואָרט...

„אָבער איך בעט אייך, חברים, זייט נישט ברוגז אויף מיר דערפאַר, זאָגט נישט אויף מיר קיין שלעכט וואָרט, ווייל איך בין אַזוי אויך גענוג דערשלאָגען.

„אַך, ווען איהר וואָלט געוואוסט ווי איך האָב זיך אַליין שיער נישט אויפגעגעסען אַ לעבעדיגען און ווי שטאַרק איך פיל זיך געקרענקט נאָך אַציגער איבער דעם וואָס איך האָב גערעדט פון היץ!

„אָבער וואָס האָב איך זיך געקענט העלפען? וואָס האָב איך געקענט טון?

„איך האָב געוואָלט זיך אָפּבייסען די צונג, כדי איך זאָל נישט אויסזאָגען קיין סודות, רעדענדיג פון היץ. אָבער איך בין געווען אַזוי שוואַך, אַז איך האָב דאָס פשוט נישט געקענט טון...

„דאָס רעדען פון היץ האָט מיר פערשאַפט די שרעקליכסטע יסורים, ווייל איך האָב אַלץ מורא געהאַט, אַז איך זאָל זיך נאָר נישט אַרויסכאַפּען מיט אַן איבעריג וואָרט, און דאַן האָב איך געבעטען, אַז עס זאָל מיט מיר געשעהן איינס פון די צוויי — אָדער איך זאָל געזונד ווערען און אויפהערען רעדען פון היץ, אָדער — איך זאָל שטאַרבען און דאָס מויל זאָל זיך מיר צומאַכען אויף אייביג...

(פאָרטזעצונג קומט).

*) נאָכדעם ווי מען האָט דער'הרג'עט פּלעווע'ן איז סיקאָרסקי אויך אַרעסטירט געוואָרען. אַריינגעפאַלען אין די הענד פון דער פּאָליציי איז ער איבער דעם וואָס ער האָט זיך פערלוירען; אַנשטאָט אַליין צו נעהמען אַ שיפעל און אַריינוואַרפען די באָמבע אין וואַסער הינט אין טייך, האָט ער גענומען אַ שיפעל מיט אַ געדונגענעם שיפלער, און פונקט דאַן ווען ער האָט אַריינגעוואָרפען די באָמבע אין טייך, האָט איהם דער שיפלער געכאַפּט און איהם איבערגעגעבען דער פּאָליציי אין די הענד.

אַנ'איינענע קאַסע פון באַהן-בילעטען האָט זיך איינגעאָרדענט הענעך בורשטין. די אַפערע איז גיך ענטדעקט געוואָרען.

וואַרשאַ, 16. (טעלעפאָניש) דער שעף פון דאַנציגער וואָקזאַל אין וואַרשא האָט זינט אַ געוויסער צייט בעמערקט, אַז דער פּאַסאַזשיר-בילעטען-פערקויף קיין טשעכאַנאָוו האָט זיך בעדייטענד פערקלענערט. דאָס זעלבע האָט זיך געלאָזט בעמערקען פון טשעכאַנאָוו קיין וואַרשא, הגם דער פּאַסאַזשיר-פערקעהר צווישען וואַרשא און טשעכאַנאָוו איז געבליבען דער זעלבער, וואָס פריהער. נאָך לענגערע אָבסערוואַציעס איז מען דערגאַנגען, אַז שולדיג דערין איז הענעך בורשטין פון וואַרשא (סאַפּיעזשינסקאַ 4). ער האָט בעהאַט אַ חודש'ליכען וואַהן-בילעט צו פאָהרען אַהין און צוריק מיט די צוגען, וואָס קורסירען צווישען וואַרשא (דאַנציגער וואָקזאַל) און טשעכאַנאָוו. דער דאָזיגער בורשטין פלעגט יעדען מעת לעת אויסקויפען 10 באַהן- און 10 פּעראָן-בילעטען אין דער קאַסע פון דאַנציגער וואָקזאַל. אויף די דאָזיגע בילעטען פלעגט ער 2-3 מאָל אין מעת לעת פיהרען פּאַסאַזשירען פון וואַרשא קיין טשעכאַנאָוו, און די בילעטען זענען נישט אָבגעשטעמפּעלט און נישט אָבגענומען געוואָרען ביי די פּאַסאַזשירען ביים אַרונטערגעהן אויף דער סטאַציע אין טשעכאַנאָוו. געשעהן איז עס דאָרך, ווייל אויפ'ן דאַנציגער וואָקזאַל אין וואַרשא האָט בורשטין זיינע 10 פּאַסאַזשירען געגעבען פּעראָן-בילעטען, אויף וועלכע זיי זענען אַרויס אויפ'ן פּעראָן צום צוג. ערשט, זיצענדיג אין וואַגאָן האָט ער זיי געגעבען די בילעטען וואַרשא – טשעכאַנאָוו. ווען די פּאַסאַזשירען זענען אָנגעקומען קיין טשעכאַנאָוו, האָט ער ביי זיי צוגענומען די דאָזיגע בילעטען און זיי געגעבען פּעראָן-בילעטען, וואָס זענען אויסגעקויפט געוואָרען אויפ'ן טשעכאַנאָווער וואָקזאַל און אויף וועלכע די פּאַסאַזשירען, וואָס זענען פון דאָרט געפאָהרען קיין וואַרשאַ, זענען אויף זיי אין משך פון דעם מעת לעת אַרויסגעגאַנגען אויפ'ן דאָרטיגען פּעראָן צום צוג קיין וואַרשאַ. די זעלבע געשיכטע האָט זיך איבערגע-חזר'ט אין טשעכאַנאָוו אויפ'ן וואָקזאַל. ער פלעגט דאָרט אויך אויסקויפען ביי דער קאַסע 10 באַהן- און 10 פּעראָן-בילעטען. אויף די פּעראָן-בילעטען פלעגט ער אַרויסלאָזען די פּאַסאַזשירען צום צוג קיין וואַרשאַ און נאָכהער זיי בענוצען פאַר די, וואָס זענען אָנגעקומען פון וואַרשאַ קיין טשעכאַנאָוו. די פּעראָן-בילעטען פון וואַרשאַ פלעגט ער בענוצען פאַר די פּאַסאַזשירען, וואָס זענען אָנגעקומען פון טשעכאַנאָוו קיין וואַר-שאַ אויפ'ן דאַנציגער וואָקזאַל. יעדען פון די אויסגעקויפטע בילעטען האָט ער אויסגענוצט הכמצנס אויף 3 נסיעות, פערקויפענדיג זיי מיט צוויי גראָשען ביליגער. בורשטין אַליין פלעגט פאָה-רען כסדר אַהין און צוריק. אַז דער דאָזיגער „אָריגינעלער עסק" האָט שוין אָנגעהויבען אַריינברענגען פרנסה און איז געוואָרען ברייטער אָוועקגעשטעלט, האָט ער זיך צוגענומען שותפים. בורשטין איז אַרעסטירט. זיינע שותפים וויל ער נישט אויסגעבען. בעת דער רעוויזיע זענען ביי איהם געפונען גע-וואָרען עטליכע נישט-געשטעמפּעלטע באַהן-בילעטען, וואָס זענען דער איינ-ציגער פאַקטישער בעווייז נעגען בור-שטינ'ען. היות ווי ס'איז פערהאַן אַ חשד, אַז אין דער אַפערע זענען אויך פערמישט באַהן-אָנגעשטעלטע, ווערען זיי געבראַכט צו קאָנפראָנטאַציע, אָבער בורשטין טענה'ט, אַז ער קען זיי גאָר-נישט און האָט מיט זיי קיין מאָל קיין שום עסקים נישט געהאַט.

רומענישער געזאַנדטער אין בערן וויל גערעכטפערטיגען רומעניען.

זיינע ערקלערונגען פאַר'ן יודישען פרעדיגער.

בערן, (יט"א) די רומענישע גע-זאַנדטע אין אויסלאַנד בעמיהען זיך לעצטענס צו קומען אין בעריהרונג מיט די פאָרשטעהער פון די אויסלענדישע יודען און אָבשוואַכען דעם איינדרוק, וואָס האָט זיך געשאַפען צוליב די אַנ-טיסעמיטישע געשעהענישען אין רומעני-ען. דער רומענישער געזאַנדטער אין בערן ה' פּעטרעסקאָ קאָמנען האָט איינ-געלאַדען צו זיך דעם היגען יודישען פרעדיגער מעסינגער. בעת'ן געשפּרעך האָט דער געזאַנדטער אויסגעדרוקט זיין בעדויערן צוליב דעם, וואָס אַ טייל פון דער פּאָליטיקירענדער רומענישער אַקאַ-דעמישער יוגענד און איינציגע פּאַנאַ-טישע נאַציאָנאַליסטען זענען בעגאַנגען שענדליכע מאַטען לגבי יודען. דער גע-זאַנדטער האָט דערביי אויסגעדריקט די „השערה", אַז דאָ ווירקט אַ ראַססענשיצ-לערישע, יודענהעצערישע אַגיטאַציע, וואָס איז אָרגאַניזירט פון אויסלאַנד, כדי צו קאָמפּראָמיטירען רומעניען, אין דער פּרעסע, האָט דער געזאַנדטער גע-זאָגט, ווערט רומעניען געשילדערט אַלס אַ לאַנד פון פּאָגראָמען, אין דער ווירק-ליכקייט איז נישט אַזוי, די אויסלענדי-שע ידיעות זענען איבערגעטריבען, די רומענישע רעגירונג בעשטראָפט די שולדיגע.

דער פרעדיגער ה' מעסינגער האָט געענטפערט, אַז די פאַקטען, וואָס זע-נען בעשטעטיגט געוואָרען, בעווייזען, אַז יודען אין רומעניען שטעהען אויס פיל שענדליכע פערפאָלגונגען און געני-סען גישט פון גלייכבערעכטיגונג. די יודען ערפילען זייערע בירגערליכע פליכטען און דאָך בעשיצט זיי נישט די רעגירונג ווי געהעריג. די רעגירונג בע-קעמפט נישט די פּאָגראָם-אַגיטאַציע, וואָס ברענגט צו אַזעלכע טרויעריגע רעזולטאַטען.

די הייל-קוואלען אין טבריה.

מיינונג פון א געלעהרטען פאַכמאַן.

בערלין, (י.ט.א.) דער בעקאַנטער באַלנעאָלאָג דר. לאַכמאַן פון לאַנדעק, וועלכער האָט בעגוי אויפ'ן אָרט זיך בע-קענט מיט דעם איצטיגען מצב פון די די הייל-קוואַלען אין טבריה האָט צו-געשיקט דער יודישער טעלעגראַפען-אַגענטור פאָלגענדע מעלדונג: שוין זייט איינינע יאָהר שווימען אַרויס פערשי-דענע פּראָיעקטען וועגען די הייל-קוואַ-לען אין טבריה. דערווייל אָבער איז די עקזיסטענץ פון די הייל-קוואַלען גע-שטעלט אין סכנה. צוליב דער שלעכ-טער ווירטשאַפט און הויפּטזעכליך צו ליב'ן רוטענבערג פּלאַן, וואָס וועט פיה-רען צו ענדערונגען אין די ערד-וואַ-סער-שטראָמען לעצטענס האָט די ארץ-ישראל-אַדמיניסטראַציע ערלויבט אַ פּרי-וואַטען אייגענטימער צופיהרען די הייס-סע וואַסער-שטראָמען אויף זיין באָדען. עס איז נישט צו פערשטעהען ווי אַזוי ערלויבט דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו אויף אַזאַ פערשווענדונג פון אַ נאַצי-יאָנאַלען רייכטום. ביי אַ ראַציאָנעלער אויסנוצונג פון די הייל-קוואַלען קען טבריה ווערען אַ צוציהונגס-פונקט, וואָס וועט בעריישערן די גאַנצע אַרומיגע געגענד.

וועגען עקספּאָרט פון א"י אויסאַרבייטונגען.

לאָנדאָן, (יט"אַ) לעצטענס ווערט געפיהרט אַ ענערגישע קאַמפּאַניע צו פערגרעסערען דעם עקספּאָרט פון א"י-אויסאַרבייטונגען. אויף אַ פערזאַמלונג פון דער זאַקען-סעקציע ביים אינדוסטרי-עלען פערבאַנד איז בעשלאָסען גע-וואָרען צו געווינען נייע אָפּזאַץ מערק. די סעקציע האָט דעלעגירט דעם ה' לאַנדבערג קיין סיריען, טערקיי און אין די באַלקאַן-מלוכות, כדי אָנצוקניפּען דאָרטען האַנדעלס-בעציהונגען און שאַ-פען שטענדיגע האַנדעלס-פערטרעטער.

טעאַטער „סקאַלאַ", ציגעל-נאַס 18.

גאַסטראָלען פון בעריהמטען אַרטיסט

יוליוס אַדלער

צוזאַמען מיט זיין אויסגעצייכענטען אַנסאַמבל. פרויען: הדסה, האַליטש, רעגינאַ, סאַלאַמאַן, שייעוויטש. מענער: האַמבורגער, לאַוי, קורץ, קאַן, קראַנק, שטאַקפעדער, ראַטשייז און אַנדערע.

פרייטאָג, דעם 18. און שבת, ד. 19. פעברואַר ה.י. 8.30 אָוונד — פּרעמיערע! צום ערשטען מאָל אין פּוילען די העריליכע מעלאָדראַמע מיט געזאַנג און טענץ אין 3 אַקטען מיט עפּילאָג פון א. פריימאַן

„דער בלינדער מאָלער"

מיט יוליוס אַדלער אין דער טיטול-ראָל. — אין דער פּיעסע ווערען געזונגען צום ערשטען מאָל אין פּוילען פאָלגענדע שלאַגער-נומערן:

1) וואָס געווען איז געוועזן.. געזונגען פון יוליוס אַדלער; 2) ניע פּלאַטש מאַמע—געזונגען פון ר. רעגינאַ און א. שטאַקפעדער; 3) זאָל עס געהן ווי עס געהט—געזונגען פון ל. סאַלאַמאַן און אַנסאַמבל; 4) מאַסיע, סאַסיע—געזונגען פון ד. שייעוויטש און א. קורץ.

שבת, ד. 19 ד.ח. 3.30 נאָכמ. צו ביליגע פרייזן דראַמע אין 3 אַקט. פון בערקאָוויטש

„מאָשקע חזיר" הויפּט-ראָל מאָשקע—אויסגעפ. צום 1. מאָל אין לאָדז דורך י. אַדלער.

מאָנטאָג, דעם 21, פעברואַר, 8.30 אָוונד גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג צו ביליגע פרייזען גוטשקאָו'ס טראַגעדיע „אוריאל אַקאָסטאַ"

בילעטען אין קאַסע פון טעאַטער „סקאַלאַ". אימפּרעס.: א. שטאַקפעדער.

„די שוואַרצע כריזאַנטעמע".

עקזאָטישער ראָמאַן.

(24

– יאָ, יאָ, מעגליך, אַז דו ביזט גערעכט... איך האָב אויך עפּיס בעמערקט. ווארום אויב נישט אַזוי, טאָ צו וואָס איז בע-דאַרפט אין קאָרידאָר דאָס אָנווייזען יאַמאַטאָ'ן אויף מיין טיר און אויף דעם צווייטען אַרויסגאַנג פון מיין שלאָף-צימער.

דער דאָקטאָר האָט זיך ערנסט פערטראַכט.

– מיר דוכט זיך, מיין טייערע, אַז איבערצובלייבען זיך אין אַ צווייטען האָטעל איז שוין שפּעט. אייער יאַמאַטאָ מוז דיך שוין אודאי נאָכשפּיאָנירען.

– גאָט מיינער! שוין-זשע איז דאָס אמת? וואָס זאָל איך איצט טון?

– זעהסטו, כריזאַנטעמאַ, דיין ברודער איז זעהר אויסגערע-כענט. ער נעהמט אָן מיטלען אויפ'ן פאַל פון אַ קאַטאַסטראָפע.

– איך פערשטעה דיך נישט.

– הער-זשע – האָט דער דאָקטאָר פאָרטגעזעצט – אויב מען וועט מיך דער'הרג'ענען ווען די וואָך איבער דיר פון זיך אַליין ווערען אויפגעלעזט. אויב אָבער, גאָט בעהיט, איך וועל דער'הרגענען דיין ברודער, ווערסטו, וואַהרשיינליך, אַריינפאַלען אין די הענד פון דעם געזאַנדטען, וועלכען דער ברודער דיינער האָט דיך אודאי איבערגעגעבען.

– נו, און יאַמאַטאָ?

– ער פיגורירט דאָ אויף יעדען פאַל, און ס'קאָן זיין, אַז לויט'ן אויפטראָג פון דעם געזאַנדטען.

– ס'איז שרעקליך! – האָט אויסגעשריען כריזאַנטעמאַ.

– ווייסט וואָס, כריזאַנטעמאַ, נעהם מיט אין דיין קליינעם האַנד-טעשעל אַלץ וואָס עס איז דיר טייער; איך וועל, פון מיין זייט, נעהמען אַלע דאָקומענטען און געלדער. און מיר וועלען אַרויס פון האָטעל כלומרשט אויף אַ שפּאַציר. שפּעטער וועל איך דיך שוין אַזוי בעהאַלטען, אַז קיין שום יאַמאַטאָ, און קיין שום יאַפּאַן אָדער טייוועל וועט דיך נישט קאָנען געפינען.

– און יאַמאַטאָ? אפשר וואַרט ער אונטען?

– טאָ איז וואָס דאַרפען געדרונגען? מיר וועלען זיך רוהיג אַרומשפּאַצירען פערביי איהם, און אויפ'ן לאַטיינישען קוואַרטאַל וועלען מיר נעהמען אַנ'אויטאָ.

כריזאַנטעמאַ איז פאַרזיכטיג אַרויס פון צימער אַזוי, אומבע-מערקטערהייט האָט זי זיך אויך אַריינגעשליכט אין איהר צימער און זיך שנעל אָנגעטאָן.

10.

פאַרזיכטיג

ס'איז געווען אַנ'עֶרך פיער אַ זייגער ביינאַכט. געווען איז שטאַרק הייס. די זון האָט געברענט, און די פּאַריזער בולוואַרען האָבען געשוויצט און געגריבעלט פון פולס.

לעב'ן „גראַנד האָטעל" האָט זיך געשטופּט אַ המון נייגע-ריגע, קיין פּאַריז זענען אָנגעקומען בוכאַרצעס, און מיט זייערע בונטע כאַלאַטען און טשאַלמעס האָבען זיי געצויגען אויף זיך די אַלגעמיינע אויפמערקזאַמקייט.

זיי האָבען זיך אָפּגעשטעלט אין „גראַנד האָטעל", און דאָ טאַקי האָבען זיך קאָנצענטרירט די נייגעריגע ליידיג-געהער.

דאָקטאָר לעווי איז שווער אָנגעקומען אַדורכצוקריגען זיך אין פרייעם דרויסען.

אין דרויסען האָט ער שוין געטראָפען וואַרטען אויף איהם די פּרינצעסין, און מיט פאַמעליכע טריט זענען זיי אַריבער דורכ'ן פּלאַץ צו דעם אָרט, וואו ס'זענען געשטאַנען אויטאָמאָ-בילען.

צוגעהענדיג צו איינעם אַ שאָפער, האָט דער דאָקטאָר איהם עפּיס איינגערוימט אין אויער.

– איך פערשטעה! – איז געווען דער ענטפער.

אין עטליכע מינוט אַרום זענען זיי שוין געזעסען אין אַ צו געמאַכטען אויטאָ, און שנעל געפאָהרען איבער דער פּלאַצי דעל-אָפּעראַ, אָנקומענדיג שנעל אויף דעם קאַרוסעלען-פּלאַץ.

– זעהסטו שוין, איצט זענען מיר אויסער דער געפאַהר! האָט דער דאָקטאָר פריי אָפּגעאָטעמט.

– דו האָסט בעמערקט יאַמאַטאָ'ן שטעהן אויפ'ן קאַפּוצינער בולוואַר? – האָט כריזאַנטעמאַ אַ פרעג געטון.

– ניין, נישט בעמערקט. ס'קאָן זיין, אַז דאָס איז ער געווען, נאָר ריכטיגער איז, אַז – דאָס האָט זיך דיר אויסגעוויזען.

כריזאַנטעמאַ האָט זיך אָנגעברוגז'ט.

– זיי נישט אין כעס! איך בין זעהר צופרידען, וואָס מיר האָבען זיך אַרויסגעקריגען פון „גראַנד האָטעל" מיר ווילט זיך דעם היינטיגען טאָג – ס'קאָן זיין דעם לעצטען טאָג פון מיין לעבען – פערברענגען מיט דיר.

און כריזאַנטעמאַ'ס אויגען האָבען זיך בעוויזען טרעהרען.

– דו האָסט גישט קיין רעכט אַזוי צו רעדען, מיין טייערער דו מוזט לעבע און דו וועסט לעבען – איך בין אין דעם אי-בערצייגט!

– אויב אַזוי, איז נאָך בעסער! בלייב ביי דיין איבערציי-גונג, מחמת איך האַלט אויך דערפון.

דער אויטאָ האָט זיך געיאָגט מיט אַ געוואַלדיגער שנעליג-קייט.

פלוצים האָט זיך דער דאָקטאָר פערטראַכט. ער האָט אַ קוועטש געטון דאָס עלעקטרישע גלעקעל, וואָס האָט געפיהרט צום שאָפער.

דער אויטאָ האָט זיך אָפּגעשטעלט.

כריזאַנטעמאַ האָט פערוואונדערט אַ קוק געטון אויף איהר בע-גלייטער.

– זיי רוהיג. איך האָב זיך דערמאָהנט, אַז איך דאַרף צו-פאָהרען צו מיינעם אַ סעקונדאַנט. אָטאָ דאָ נאָהענט איז אַ פּאָסט-קאַנטאָר און אַ טעלעפאָן-סטאַציע – האָט ער געזאָגט – דו בלייב אין אויטאָ, און איך וועל זיך פּרובען אַדורכרעדען טעלעפאָניש אויב ס'וועט מיר געלונגען; אַנישט וועל איך אָנשרייבען עטלי-כע ווערטער צו מיינע סעקונדאַנטען.

מיט די דאָזיגע ווערטער איז דער דאָקטאָר אַרויסגעשפּרונ-גען פון אויטאָ, און איז שנעל אַוועק אין דער דער פּאָסט-קאַנטאָר.

– שוין ערלעדיגט! איצט איז אַלץ אין אָרדענונג! – האָט ער אויסגערופען, צוריקקומענדיג – איך בין איצט איינגאַנצען פריי און מיר געהערען איינער צום אַנדערען; לאָמיר זעהן, וואָס אַנ-גענעהמער צו פערברענגען די צייט.

דער דאָקטאָר האָט בעקומען זיין גוטע שטימונג, און זיין פרעהליכקייט האָט זיך תיכף איבערגעגעבען צו כריזאַנטעמאַ'ן.

דאָ וועלען מיר אַרויסגעהן! – האָט דער דאָקטאָר געזאָגט ווען זיי זענען צוגעקומען צו אַ קליין האָטעלעכל.

– דאָ איז דער קאָמפאָרט נישט קיין איבעריגער, אָבער רוהיג קאָנען מיר דאָ זיין.

– און דער שאָפער? – האָט כריזאַנטעמאַ אַ פרעג געטון.

– מחמת זיכערקייט, וועל איך איהם פאָרלענגען דאָ צו בלייבען, און מאָרגען אין דער פריה וועט ער מיך צושטעלען אויפ'ן דועל-אָרט...

(פאָרטזעצונג קומט)

טעלעגראמעז.

רבנים, וואס פאהרען קיין אמעריקא דארפען איצט צושטעלען א ריה ציינענישע.

וו א ר ש א, 16 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). פון היינט אן האט דער אמעריקאנישער קאנסול אנגעהויבען צו פאדערען פון רבנים, וואס ווילען פאהרען קיין אמעריקא, זיי זאלען צושטעלען ציינגנישע, אז זיי האבען בעענדיגט א ראבינער-שולע, אז זיי זענען צוויי יאהרען געוועזען רבנים אין פוילען. און אז זיי זענען פערקאנט-ראקטירט אויף פאסטענס אין אמעריקא.

היות ביז איצט זענען אין פוילען קיין ראבינער-שולען נישט געווען — וועט די ערשטע פאדערונג דארפען האבען אנ'אינטערפרעטאציע.

די פ"צ-אקציע פאר די ארבייטענדע אין ארץ-ישראל.

וו א ר ש א, 16 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די לינקע פועלי-ציוניסטישע פראפעסיאנעלע פעראיינען האבען אנגעהויבען צו מאכען הכנות צו אנ'אקציע לטובת די ארבייטענדע אין ארץ ישראל.

וועגען דער אנגעלעגענהייט האבען זיי זיך אויך געווענדט צו די בונדישע און לינקע ארגאניזאציעס.

קיין תשובה איז נאך נישט דערהאלטען געווארען, נאר ווי עס איז צו רעכענען, וועט די תשובה פון „בונד" זיין א נעגאטיווע.

פאר א נייער מלחמה

ווארענט דער צווייטער אינטערנאציאנאל.

פ א ר י ז 16. (סז. טעל.) דער אויספיהר-קאמיטעט פון צווייטען אינטער-נאציאנאל האט אנגענומען א רעזאלוציע, אין וועלכער ס'ווערט אונטערשטרא-כען, אז אין אלע וועלט-טיילען דראהט ווידער די געפאהר פון נייע מלחמות.

די סאציאליסטישע ארבייטערשאפט פון דער גאנצער וועלט ווערט אויפ-געפאדערט צו פערטיידיגען די פרייהייט-שטרעבונגען פון כינעזישען פאלק און פאדערן, אז פון כינע זאלען צוריקגערופען ווערען די פרעמדע מיליטער-אפטיילונגען און קריגס-שיפען.

די רעזאלוציע פראטעסטירט אויך געגען דער אינטערווענץ פון די פער-איינינגטע שטאטען אין מעקסיקע, און געגען דעם איטאליענישען פאשיזם. די רעזאלוציע ווייזט אן, אז דער איצטיגער פאליטישער מצב פון די באלקאנישע מלוכות איז פולשטענדיג ענליך צום מצב אין יאהר 1914, און דראהט מיט ענליכע קאמפליצירונגען.

אין קאוונע ברויזט נאך.

ק א וו נ ע, 16. (ספ. טעל.) נעכטען זענען אין קאוונע פארגעקומען גרויסע דעמאנסטראציעס פון דער אפאזיציע.

עס האבען דעמאנסטרירט העכער 6 טויזענד מאן און זיך בעמיהט צוצי-קומען צום סיים בנין. פאליציי האט זיי דאס געשטערט אדורכצופיהרען.

א טייל דעמאנסטראנטען האט אטא-קירט דעם בנין פון מיניסטאריען-ראט, וואו עס זענען אויסגעהאקט געווארען עטליכע שויבען.

צוויי פאליציאנטען זענען פערוואונ-דעט געווארען.

דאס מיליטער איז געשטעלט אויף דער וואך.

ליקווידאציע פון „השחר" און „ברית טרומפלדור".

ו א ר ש א, 16 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) לוים דער אויפ-פאדערונג פון די ציוניסטען-רעוויזיא-ניסטען האט דער צ. ק. פון דער ציוניס-טישער ארגאניזאציע בעשלאסען צו ליק-ווידירען די סקויטען-ארגאניזאציע „השחר" און „ברית טרומפלדור" מיט אלע אפטיילונגען אויף דער פראווינץ.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע.

7-טער טאג.

2,000 זל. נומער: 8966 41625 55107 70817 76484 77864.

1,000 זל. — 17934 22163 29036 31327 32003 38607 50793 66386 69959 70611.

600 זל. — 9762 15752 15937 18583 18636 35606 63972 64023 67957.

500 זל. 1629 2734 10622 62367 36075 38483 44175 44355 51786 53163 53555 54431 54450 55590 67459 75966.

ס'איז שוין ערשינען

„דער יתום"
№ 4.

מיט פאלגענדען רייכען, אילוסטרירטען אינהאלט:

דיר. ל. ריגער: א וויכטיגער פאסטולאט פון דער יוד. ערציהונגס-ארבייט. דאצענט ד"ר וול. שנאיך: די וויכטיגסטע בעדינגונגען פאר ענטוויקלונג פון דער קינדער-פערזאָרגונג. ד"ר ל. פריבולסקי: ווענערישע קראנקהייטען ביי קינדער. הולדא קלאק: בילדלעך פון לאדזער יוד. פרויען-שוץ-פעראיין (4-טע סעריע). בערטא טעפליצקא: „געבערס" און „נעהמערס". א. שלעזינגער: א קראנץ פערל פון תלמוד און מדרשים. ד"ר דוד מארגולים: די גרעסטע שונאים פון אונזערע קינדער. א. מיק: ראקעטען. מ. ח. רומקאווסקי: ווען וועט ענדליך די לאדזער יוד. קהלה-פערוואלטונג אויספיהרען איהרע התחייבות'ן „סאציאל-געזעלשאפטליכער שפיגעל": 7. „ארט", בעריכטען פון געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס; 7. בעריכט פון דער צענטר. געז. פאר יתומים-פערזארגונג אין ווארשא. די פייערונג אין הטלענוביטץ לכבוד דעם יובילעאום פון פנחס און חנה גערשאווסקי. „גאלעריע פון היינטיגע און אמאליגע לאדזער יוד. כלל-טוער": 3) גוסטאוו לינדענפעלד. קארעספאנדענצען פון דער פראווינץ: 1) קיעלץ 2) טאמאשאוו מאז.; 3) גראדנא; 4) וואהלינער קרייז. פערשידענעס. „שטימען פון פאלק": א לעזער: א ענטפער דעם „לאדזער תושב". פ. ב.: א בריף צום רעדאקטאר. :———: בילדער. מודעות.

פרייז 1 זלאטי.

צו בעקומען ביי אלע צייטונגס-פערשפרייטער, ווי אויך ביי ל. איציקסאן, פעטריקאווער 19, ביי מ. גורין, נאוואמיעסקא 15 און אין אדמיניסטראציע „דער יתום", שענקיעוויטשא 3/5.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אוונד

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן-קר.	4—3
ד"ר קערשנער	קינדער-קראנקהייטען	12—9½ 5—4
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	1—11 6—5
ד"ר לובימש	הויט-און געשלעכטס-קר.	2—12
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	3—1
ד"ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	2—12.30
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	— 1
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

קאנסולטאציע, שפר"-שפריצונגען, ווי שטעלען א. ז. וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראהלונג אנגי-שפריצונגען, מאסטושען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אורין, פלעגמע און בלוט.

2120

איינפיהרונגען נעבען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז בעעפענט געווארען א

דענטיסטישער קאבינעט

עס נעהמען אן:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	10 2 נ.מ.
ד"ר לאזשינסקא טאראשאלסקא	צאהן-ארצט	7—3

קינסטליכע ציינער, קראנען, פלאמבען א. ז. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

„פילהארמאניע-זאל"

שבת, דעם 19 פעברואר ד. י.

ארגינעלער

מאסקען-באל

לטובת די זומער-קאלאניעס פון „טאז".

אריגינעלע אטראקציעס! פערגאנגענהייט און צוקונפט!

איזעלכעס, וואס לאדז האט נאך נישט איבערגעלעבט!

בילינער בופעט. אויסגעצייכענטע ארקעסטערס. בילינער בופעט.

בילעטען צו בעקומען אין דער קאנצעלאריע פון „טאז" און אין טאג פון באל — פון 9 א זייגער אין אוונט אין פילהארמאניע-קאסע.

948

חידושים פאר דאמען!

עלעגאנטע וועש

אין דער בעסטער אויספיהרונג צו קאנקורענץ-פרייזען צו בעקומען

36 וואכאדניא 36 (פראנט-געוועלב) מילנער

א מאדערן שלאה-צימער

אין עס-צימער צו פער-קויפען. אנקוקען ביי בירש, פאלודניאווא 44.

956

Dr. ADAM
Grosglik
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78

הויט- און ווענערישע קראנקה. רענטגען און ליכט-הייל אינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אוונד.

Dr. med. Ludwik
Rapeport
Pr. Narutowicza 25
(Dzielna) tel. 44-10.

ספעציאליסט פאר נירען, בלאזען און הארן - קראנקהייטען. נעמט אן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אוונד.

Dr. med.
A. MAZUR
נארוטאוויטש (דזשעלנא) 44
טעלעפאן 22-44.

אויערען און האלז קראנקהייטען שטימע און שפראך-פעהלערן (שטאמלען א.א.וו.). נעמט אן פון 12—2 און פון 6³⁰—8 אוו.

דאנטיסט און צאהנטעכניק

י. ביטענסקי

5 קאנסטאנטינער 5

נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אוונד.

פרייזן בילינע! פערמאגונג אהן יעצט שולד

Dr. med.
H. Lajchter
קאנסטאנטינער 9.
רוג ואכאדניא טעל. 49-66

צאהן-כירורג

ספעצ. פון כירורגישע קראנקהייטען ווי: שטשענקעס, גומענס, דזשאנסלעס, צאהן-פיסטולעס א.ז.וו. נעמט אן פון 1—3 און פון 7—9 אוו. זונטאג 10—12.

Dr. med.
L. Pikielny
ספעציאל-ארצט פאר נירען, בלאזען און הארן-קראנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפפאנגט פון 4—7 אוו. 541

Dr. med.
W. Eychner
פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע

זיך איבערגעצויגען אויף זגערזשער 11 טעל. 34-72.

נעמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 מיטאג אין דער היים פון 6-8 אוו.

Dr. Z.
Rakowski
ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז, און לונגען-קראנקהייטען.
קאנסטאנטינאווסקא 9
טעלעפאן 27-81.

שפרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

Dr. med.
Braun
פאלודניאווא 28
טעלעפאן 40-26

ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע.

בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האר-אויספאל)

נעמט אן פון 9—12 פריה און פון 5 — 8 אוונד

היילפעדאגאגישע קורסען

פאר שוואכבעפעהיגטע און שווערערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען (שטאמלען, טויבשטומהייט)

Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען-ארצט.

עלעקטריזאציעס, ליכטהיילאפאראטען.

CEGIELNIANA 6,
tel. 51-89

עמפפאנגט פון 5 — 7 אוונד.

Akuszerka
E. Sklarowa
זיעראנא 47, וו. 18

געבורטס-הילף פריוואט און פאר מיטגלידער פון דער קראנקען-קאסע.

306

יור. י. אינפעלד

האט זיך איבערגעצויגען אויף

42 וואכאדניא 42

פראנט, 2. שטאק. שפרעכשטונדען טעגליך פון 5-8

בעטיילינגט זיך אויך ש"דס-גערנכטען.

Miejski Kinematograf Cświatowy
Wodny Rynek.

פון דינסטאג, דעם 15 טע פעברואר 1927.

פאר דערוואקסענע:

„קרישא, די וואלד-וועכטערין"
(Krysia Leśniczanka)

פאר יוגענד:

„מארצישא ביי די ליליפוטען"
(Marcysia u Krasnoludków)

פילם-ערצעהלונג אין 6 טיילען.

לעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראקאווסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	11-10 3-2 6½–7½
ד"ר רוזשאנער	הויט-און געשלעכטס-קר.	11—10 2—1
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יוסטמאן	נערווען-קראנקהייטען	2—12
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פאפיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	1-11½ 6-5
ד"ר קאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	4-3 2-1.1
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	1-11 7-5½
ד"ר סטופעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראדזענטשיק	צאהן-ארצט	7—3
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	2—9

צאהן-פונדהיילונג, בעלייכטונגען, קראנען, מאסטען, א.א.וו.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטו-נגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע מעגליכע אנאליזען. א קורס פאר שטאטלער.

איינפיהרונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

וויזיט אין דער שטאט.

עד מתי עצל תשכב?

ווי לאנג וועסטו ווארטען מיט דיינע איצטיגע און פאר-מלחמה'דיגע וועקסלען?

מתי תקום משנתך?

ווען וועסטו קומען אין ביוראָ

17 פעטריקאווער 17

2-טען הויף, פארטער, דורכגאנג זאכאדניא 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי בימעס לויט'ן אוכסטער, קלאָזולעס, זאכעזפיעטשעניעס אויף אלע שטערט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאוויציעס, אדוואלאניעס, רעקורסען, וועגען פעסער אין קא-מיסאריאט-רושאנדג, ביטעס וועגען דירה און אזשאנד ראזיעמטשו און אין אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראווינעס, קארנע ספראוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.

רעכטס-קאנסולענט י. מאנעלא,
פעטריקאווער 17, זאכאדניא 52
שנעל, רעעל און ביליג!

אנאנסען - פרייז:

פאר א מילימעטער - שורה.

פארן טעקסט 15 גראשען, פרייטאג 20 גראשען, אין טעקסט 40 גר., פרייטאג 60 גראשען, נאכ'ן טעקסט 10 גראשען, פרייטאג 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצענט טייערער, אויסער דער שטאט — 50 פראצענט טייערער.

אבאנאמענט-פרייז:

אין לאדז: א חודש — 5 זלאטעס, — אויף דער פראווינץ: א חודש — 6 זלאטעס, אין אויסלאנד מיט 50 פראצענט טייערער. — פאר'ן אינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז די רעדאקציע נישט פעראנטווארטליך די אדמיניסטראציע איז אפען פיטאג און ביינאכט.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.

Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.